

జనతా

ఎక్కెక్కెక్కె

'రామకుమారీ మీ యిళ్ళ వుందా
 రత్నకుమారీ మీ యిళ్ళ వుందా
 పేరు పేరులతల్లి మీ యిళ్ళ వుందా
 పెద్దప్ప దొరసాని మీ యిళ్ళ వుందా'

అంటూ ఇంటింటా తొంగిచూస్తూ ఇల్లాళ్ళను అడగసాగింది నరసమ్మ.

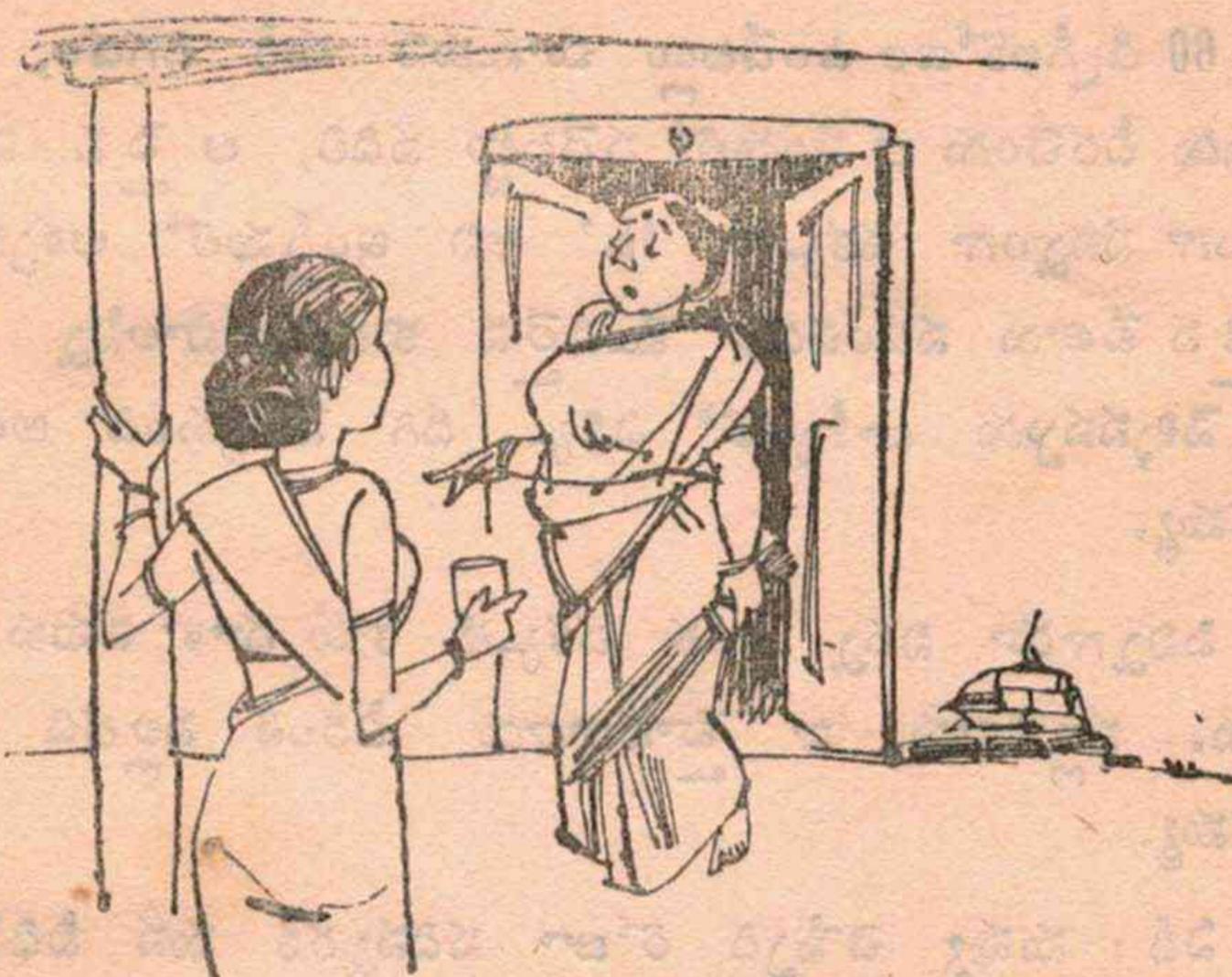
మా యిళ్ళ లేదమ్మ మా యిళ్ళ లేదు అన్నారు ఇల్లాళ్ళంతా అల
 వాటు ప్రకారం.

“ఇలిలు తిరిగేటి పిల్లల కోడి
 అల్లదుగొ చూడవే, తెల్లవారేను
 మేలుకో మేలుకో ఓ సుందరమ్మా!
 మేలుకోవే ఇంక బంగారు బొమ్మా.”

అన్నాడు అప్పుడే నిద్ర మేలుకుంటున్న చక్రవర్తి.

చక్రవర్తి కవిత్యం చెబుతాడంటే సుందరమ్మకి చాలా భయం.
 చటుక్కున నిద్రలేచి, శ్రీరామ చుట్టుకుని, మంపటి రాజేసి, కాఫీపొడి
 కోసం పొరుగింటికి అప్పుకి బయలుదేరింది. పొరుగింటి పిన్నిగారు.

ఎదురింటి జానకమ్మవగ్గిర వాళ్ళ నాగపూరు కప్పుతో నాగపూరు కప్పుడు పంచదార అప్పు పట్టుకొచ్చింది. జానకమ్మ పంతులమ్మ. సుందరమ్మ భర్త పనిచేసే బడిలోనే ఉద్యోగం. అందుకని సుందరమ్మ సాధారణంగా అక్కడ అప్పడగదు. ఆ మాటకొస్తే సుందరమ్మ పక్కంటి పిన్నిగారిని తప్ప ఇంకెవరినీ అప్పు అడగదు. ఇద్దరిపీ ఖరీదైన కోరికలు కాబట్టి నెయ్యానికి కయ్యానికి ఆవిడే తగును.

తాత్కాలికంగా వచ్చిన కొన్ని ఇబ్బందులవల్లా, ఇంతకన్న పెద్ద ఇల్లు దొరకకా, తనూ పక్కంటి పిన్నిగారూ ఈ మధ్య తరగతి వాళ్ళ కాలనీలో వసవాసం చేస్తున్నారు.

తనకి సరికొత్త జాగ్యారుకారు కొనాలని అభిలాష. పిన్నిగారికి ఒకమేడ, ప్రస్తుతాని కొనాలని వుంది. తాపీగా ఒకటి కట్టించుకోవాలని సంకల్పం. అందులో తెలిపోను, రేడియో బొచ్చుకుక్క— ఆపీ ఉంటాయి. అప్పుడే ఆవిడ తెలిపోను. రేడియోలు పెట్టే బల్లలమీద వేసే గుడ్డలు కొనేసి, వాటికి చక్కగా ఎంబ్రాయిడరీ వేసింది. కొనబోయే

బొచ్చుకుక్కకి ముచ్చటైన పటకా, గొలుసు, కొని అట్టేపెట్టుకుంది. సుందరమ్మ పెద్దపెద్ద కారుల్లో వెళ్ళినప్పుడు ఎలా ప్రవర్తించాలో చూచి, చదివి తెలుసుకుంది. ద్రైవరు వచ్చి తలుపు తీసేదాకా దిగకుండా ఉండడం, దిగినపుడు ముందర ఓ కాలు వయ్యారంగా నేలమీద మోపడం, మోపినప్పుడు కాలి అకుజోడు పూర్తిగా తొడుక్కుని, ఉండకుండా, బొటనవేలికి సుతారంగా తగిలించి అరికాలికి, జోడు ఉపరితలానికి మధ్య కనీసం 60 డిగ్రీలకోణం ఉండేటట్లు చూసుకుని మరీ దిగడం, తలుపు వేసినపుడు చీరచెంగు ఆ సందులో పడేటట్లు వదిలి, ఆ పైన ముద్దుగా ముచ్చటగా సన్నంగా చక్కగా, 'ఓ' అని ఇంగ్లీషులో ఆశ్చర్యపడి, నాజూకైన బేజారు నటించడం మొదలైన కార్యకలాపాలన్నీ సినిమా లకు వెళ్ళినప్పుడు టాక్సీలలో ఎక్కి దిగి నేర్చుకుంది అందమైన సుందరమ్మ.

పిన్నిగారూ నిన్న ఎంత చక్కటి కారు చూశా ననుకున్నారు. పెద్దకారు. నల్లటికారు. నా హైదరాబాదు చీరంత నల్లటిది అంది సుందరమ్మ.

వీడి : నువ్వు చెప్పేది రోజూ పదిన్నరకి మన వీధిమీదుగా వెళ్ళేదేనా ?.... మా ఆఫీసరుగారి మేడదగ్గర చూశాను. అన్నట్లు నువ్వు వాళ్ళ కొత్త మేడ చూశావా ? ఆచు. నేను అనుకుంటున్న మేడే అనుకో. నా ప్లాను కాఫీకొట్టారా అనిపించింది. ఎటొచ్చి ప్రహారీగోడ బాగా పొట్టిదనుకో.... అంది పిన్నిగారు.

తడకవతల వడుకున్న చక్రవర్తి వింటున్నాడు కబుర్లన్నీ. ఈ పురాణ కాలక్షేపం ప్రారంభం అయితే భోజనం వేళకి కాఫీ, నిద్రవేళకి భోజనం తెములుతాయని తెలుసు. సుందరీ ఆని కేకవేశాడు మొండిగా.

అన్నట్లు పిన్నిగారూ, కాఫీపొడుం నిండుకుంది కాని....

అట్టే లేదనుకుంటానమ్మా అంది పిన్నిగారు మొహం ముడుచు కోడానికి ఉపక్రమిస్తూ.

సుందరమ్మ నాలిక కరుచుకుంది చేసిన పొరపాటుకి.

ఎంతో వద్దు—ఈ పూటకే, మీ నాగపూరు కప్పుతో నాగపూరు కప్పుడు చాలు అంది.

మేడ కొనేసినంత వనయింది పిన్నిగారి ప్రాణానికి. దానికేం భాగ్యం మహారాజులా పట్టిగెళ్ళు అంది ఆదరంతో.

సుందరమ్మ వెళ్ళగానే నరసమ్మగారు వచ్చి పిన్నిగారిని పలక రించింది. మా చిన్నపిల్లగినా మీ యింట్లో ఆడుకుంటోందా వదినా ? అంది ఆప్యాయంగా. లేదండీ అంది పిన్నిగారు కాస్త ముభావంగా.

ఏమోనమ్మా. అస్తమానూ అత్తయ్యత్తయ్యంటూ ఉహూఇదౌతూ ఉంటుంది. మీ యిల్లు కాస్త విశాలం కదూ. దాని ప్రాణానికి హాయిగా ఉంటుంది అంది నరసమ్మగారు.

వీ మిల్లు లెస్తురూ వదినా. మాకు మహా ఇరకాటంగా ఉంది. పెద్ద కొంపకోసం దేవుళ్ళాడుతున్న కొద్దీ దూరం అయిపోతోంది.

ఔ గాని వదినా మీ యింట ఒక అర్థశేరు బియ్యం ఉంటే ఇద్దురూ. ఆనక పంపించేస్తాను....ఉంటేనే సుమండీ అంది నరసమ్మగారు కాస్త గొంతుక మార్చి.

అదేమిటమ్మో ! లేకపోతే ఇచ్చేదేముంది. అయినా మా యింట ఇటువంటివాటికి లోటుండదమ్మో....

మరేం లేదొదినా. ఈ తోటలో ఇప్పటికి ఎనిమిది ఇళ్ళలో అడి గాను. అందరిళ్ళలోనూ బియ్యం నిండుకున్నాయట....అప్పులు కాబట్టి మీతో చెబుతున్నాను సుమండీ అంది నరసమ్మ.

పోస్తే ఎవరిపాపం వాళ్ళదే. అర్థశేరు కాదు : ఇంకో పాపశేరు కూడా వట్టుకెళ్ళు.....చేట తెచ్చావా చెంగులో పొయ్యనా ?

మీ కలకత్తా వెండి గిన్నెలో పోసివ్వండి అంది నరసమ్మ.

బియ్యంతోపాటు కాసిని వంకాయలు, ఓ గుమ్మడిబద్ద కూడా ఇచ్చి వంపింది పిన్నిగారు.

నరసమ్మగారు ఇంటికెళ్ళి తలుపు గొళ్ళం తీసేవరకు, ఇంట్లోని నలుగురు పిల్లలూ బిలబిల లాడుతూ బయటకొచ్చారు. అమ్మా అన్నమే, అప్పచ్చే, కానీయే, వోణీయే అంటూ.

నరసమ్మగారు అలవాటు ప్రకారం నలుగురికీ వీపులమీద నాలుగు రెళ్ళు ఎనిమిది వడ్డించి, అవతలికి పొమ్మంది.

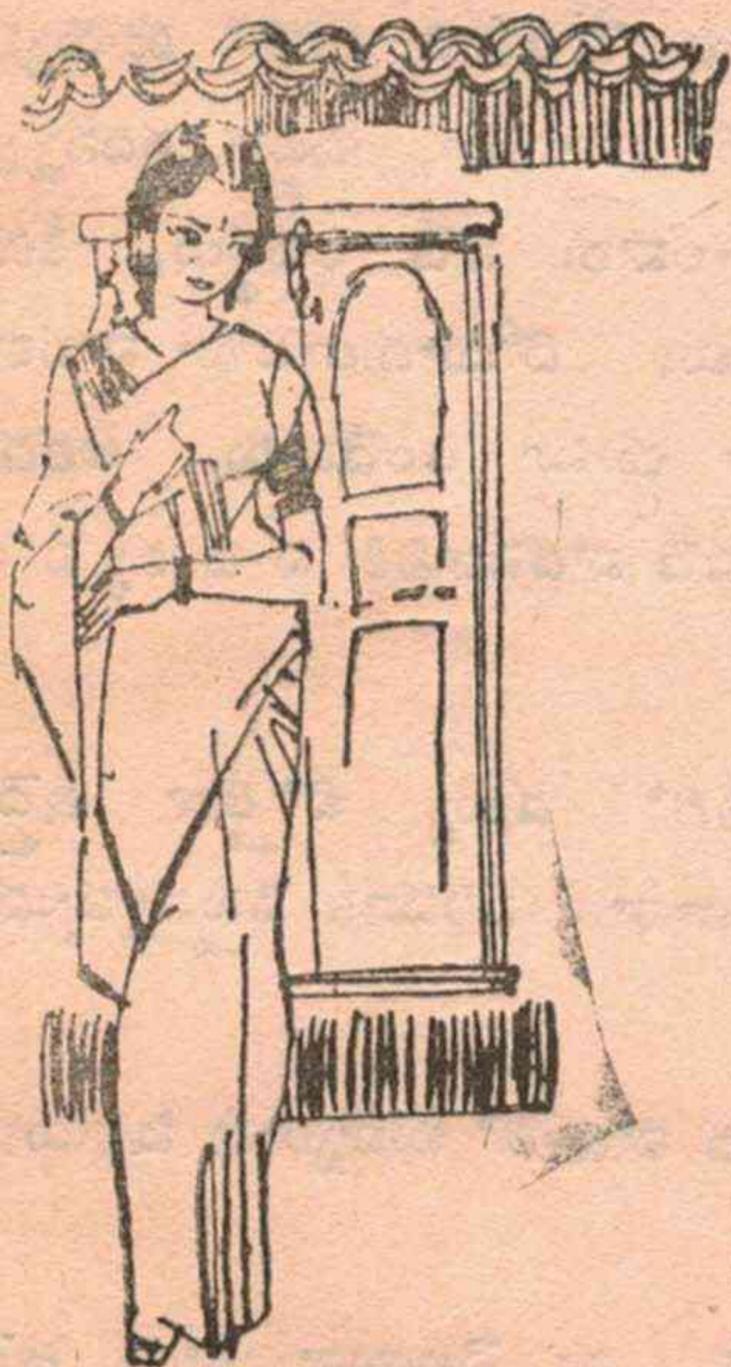
ఐదు నిమిషాలలో ఆ తోటలోని పదకొండు ఇళ్ళలో ఉన్న యావన్నండీ, నరసమ్మగారి పిల్లల గోల విని తెల్లారిందని తెలుసుకొని లేచారు

కొన్ని వేల సంవత్సరాల క్రితం ఆ తోటలో జనాన్ని ఇప్పటికి మల్లె నరసమ్మగారి పిల్లలుకాక, కాకులు, కోళ్ళు ముచ్చటగా మేలు కొలిపేవి.

అప్పట్లో కణ్వుడు, విశ్వామిత్రుడు, వశిష్టుడు మొదలైన ఋషుల కోవకి చెందిన గొప్ప ఋషి కూతురు ఒకసారి బొమ్మల పెళ్ళిళ్ళు చేసింది. ఆశ్రమ సీమలోని ఋషులు, వారి శిష్యులూ యావన్నండీ ఆ పెళ్ళి వైభవంగ జరపడంకోసం నిజంగానే విడిది కట్టారు. తోట మధ్యన ఒక పెద్ద కుటీరం నిర్మించారు పెళ్ళికి. దానికి ఎడా పెడా నాలుగేసి పర్ణకాలలు, వెనకవైపు రెండు శాలలూ కట్టారు విడిది కోసం. కొంత కాలానికి క్రీస్తుశకం, దరిమిలా ఇరవయ్యో శతాబ్దం వచ్చేకాయి.

నాగరికత పెరిగాక, అక్కడ ఊరు వెలిసింది. ఆ శాలలు కొన్న యజమాని, వాటి ఆకులు తీయించి, పాత పెంకులూ, రేకు ముక్కలూ, వేయించాడు. పై కప్పుగా, స్తంభాలూ తడకలు తీసి ఇటికలూ మట్టివేసి గోడలు లేపాడు. మధ్య పాక పీకి డాబా వేయించాడు పైన గది వేశాడు.

ఆ పర్వకాలావళి యజమానులు మారినా శాస్త్రీలు మారలేదు. చుట్టూ వున్న గదిన్నర వాటాలతో పడేసి రూపాయల అద్దెయిచ్చే చిన్న కుటుంబాలున్నాయి. మధ్య ఇల్లు రెండు భాగాలు. ఒక వాటాలో పెద్ద మనిషిగారూ ఆయన కుటుంబం వున్నారు.

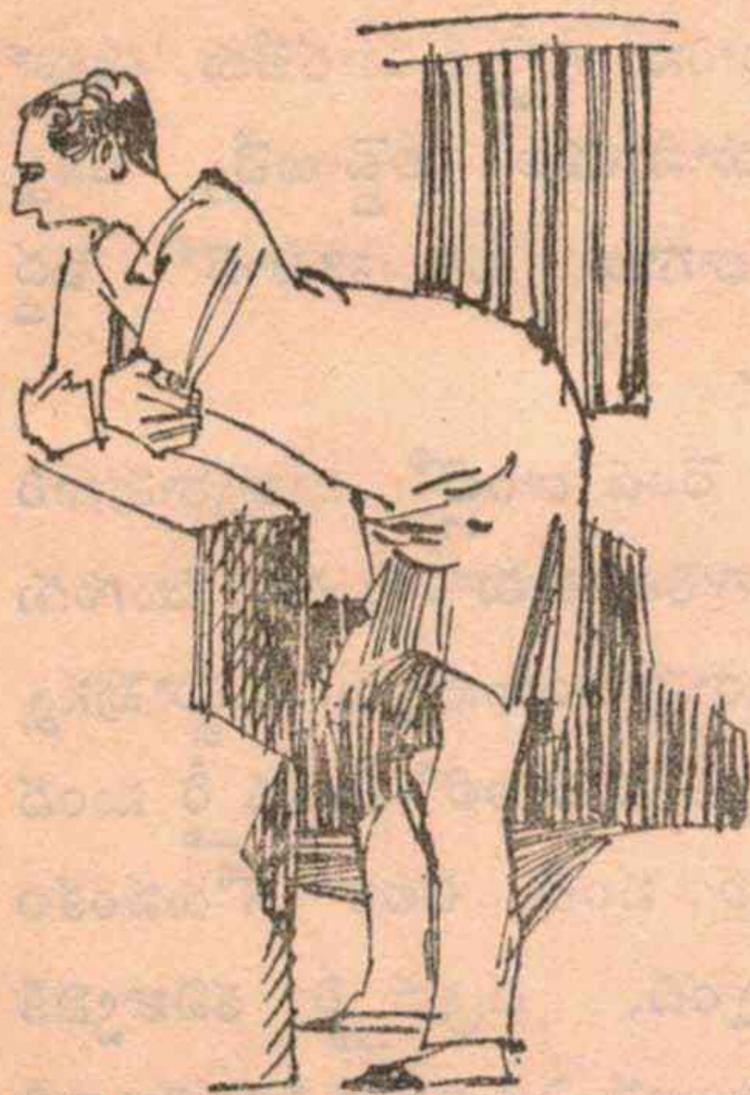
రెండోదాంట్లో సుబ్బారావుగారి మావగారిచూతురూ, కూతురు మొగుడు సుబ్బారావు ఉంటున్నారు. చుట్టూ వున్న గదిన్నర వాటాలలో చక్రవర్తి సుందరమ్మల వంటి చిలకా గోరువంకల దగ్గర్నొంచి, చక్రవర్తి కవిత్వానికి గురి అయిన పిల్లలకోడి నరసమ్మగారి వరకూ రక రకాల కుటుంబాలు ఉన్నాయి.

వీటిలో ఏ తరగతి క్రిందకూ రానిది, మిడిల్ స్కూలులో ఐదో తరగతివరకూ పాఠాలు చెప్పే పంతులమ్మ జానకమ్మ - పెళ్ళి చేసుకోని బంగారు బొమ్మ.

ఇంటి యజమాని వీర్రాజు, మధ్యయింటి మేడ గదిలో ఉంటాడు ఒంటరిగా. వీర్రాజుకి శరత్ బాబు కథల్లో హీరో లక్షణాలు కొన్ని

వున్నాయి. ముందూ వెనకా ఎవరూ లేరు. ఉన్నవాళ్ళెవరూ చాలా దూరాన వున్నారు. వీర్రాజు అస్త్ర అనతగిన ఈ వాడ వాళ్ళంతా తన్నే పట్టుకు దేవుళ్ళాడేట్లు చేయగలిగినంత బలమైన సూదంటురాయి కాదు.

వదిమంది మధ్య ఉండాలని వీర్రాజుకి ఉబలాటం లేదు.

ఇరుగు పొరుగుల గోల పట్టిం చుకునే వాడు కాడు కాని, ఇరుగు వారి చరిత్ర పొరుగువారు, వారి కథ వీరూ వంతులు వేసుకుని చెప్పి చక్కాపోతూ ఉండటంతో, అతనిలో కుతూహలం రేగింది. మేడమీది గదిలో కూర్చుని ఓడలో కప్పానులా, చుట్టూ గదిన్నర వాటాలవారు పడే అవస్థలు, కీచు లాటలు, దోబూచులాటలూ సావకా శంగా చూస్తూ ఉండేవాడు. అతడు జాలిపడే వాడనడానికి ని ద ర్శ నం

అద్దెల బకాయిలు.

ఒక్కొక్కసారి చిరాకేసేది-చేతిలో డబ్బు బొత్తిగా ఇద్దె పోయినప్పుడు, తనకు బాకీ ఉన్నవాళ్ళు కులాసాగా సినిమాకి వెళ్తున్నప్పుడు ఒళ్ళు మండిపోయేది.

ఒక ఆదివారం సాయంత్రం క్రింద వాటాలో సుబ్బారావు షికారుకు వెళుతుంటే పిలిచాడు.

ఏవండి ...మరోలా అనుకోకండి. ఈ నెలయినా క్లాస్ అద్దె యిచ్చేస్తే.... అన్నాడు మెల్లిగా.

సుబ్బారావు తెల్లబోయాడు. మొన్న ఒకటో తారీఖునే ఇచ్చేశాం

గదండి వె గా ఈ నెలయినా అంటారేమిటి ? నేను బకాయిలు పెట్టలేదే ?

ఐదు నెలలయిందండి మీ వాటా అద్దె నాకు అంది అన్నాడు వీర్రాజు.

మీరు పొరపాటు పడుతున్నారు. జీతం వచ్చిన మర్నాడే మీకు అద్దె పంపిస్తున్నాను.

నాకు మాత్రం అందటం లేదండి.

వీర్రాజు తిక్క జవాబు విని సుబ్బారావు మండిపడ్డాడు. ఉండండి అదేదో ఇప్పుడే తేల్చేస్తా అన్నట్లు చరచర ఇంట్లో కెళ్ళాడు.

భార్యని గదమాయించి అడిగాడు.

ఇవ్వకేం ఏ నెల కా నెల నిక్షేపంలా యిస్తున్నాం. అదేం పొయ్యే కాలం అందామె.

ఆ ముక్క అతనితో చెప్పు అన్నాడు సుబ్బారావు.

బావుందండీ. చెట్టంత మొగాడి ఎదటపడి పోట్లాడమంటారా ? మీ మాట నమ్మకపోతే కాస్త ఆగమనండి మానాన్న వచ్చాక కనుక్కోమందాం. ఆయనే యిస్తున్నారు అద్దె పట్టిగెళ్ళి అంది.

అద్దె ఇస్తున్నది మావగారు అని వినగానే సుబ్బారావు ధీమా సడలింది. కోపం చల్లారింది. సుబ్బారావుగారి మావగారు షేరు వెళ్ళాడు. బాగా చీకటి పడ్డాక ఆయన రావకార్యాలు చక్కబెట్టుకొని వస్తాడు.

సుబ్బారావుకి వీర్రాజు దగ్గరకెళ్ళి ఏం చెప్పాలో తోచలేదు. మొహం దిగాలుపడింది. రాసురాసు అనుమానం ఎక్కువైంది.

కిటికీలోంచి బయటకు చూచాడు. ఏదటి నాలుగు వాటాలలో మూడు వాటాల వాళ్ళు వసారాలో బార్లతీరి చూస్తూ వింటూ నిలుచున్నారు గారడీవాడి ప్రేక్షకులమల్లే. జాపకి మాత్రం లోపల వంట చేసుకుంటూ కూర్చుంది.

చీదరించుకుంటూ వీర్రాజు దగ్గర కెళ్ళాడు. అయ్యా రాత్రి మాట్లాడదాం అనేసి విసవిస నడిచి వెళ్ళిపోయాడు.

* * * * *

రాత్రి ఎనిమిదయింది. సుబ్బారావు ఇంటిలో కూర్చుని పేపరు చదువుతున్నాడు.

ఏవోయ్ ! పెండ్రాశే వచ్చేశావ్ ! అంటూ హుషారుగా పలకరించాడు సుబ్బారావు మావగారు.

ముందు చొక్కా విప్పండి. భోంచేద్దాం అన్నాడు సుబ్బారావు.

మావగారు చొక్కా ఊడతీపే కార్యక్రమం సగం అమలు పరుపనిచ్చి, ఆయన తలకాయ చొక్కా ముసుగులో మునిగివున్న క్షణాన, వీర్రాజు అద్దె బకాయి పడ్డామంటున్నాడు — అన్నాడు సుబ్బారావు.

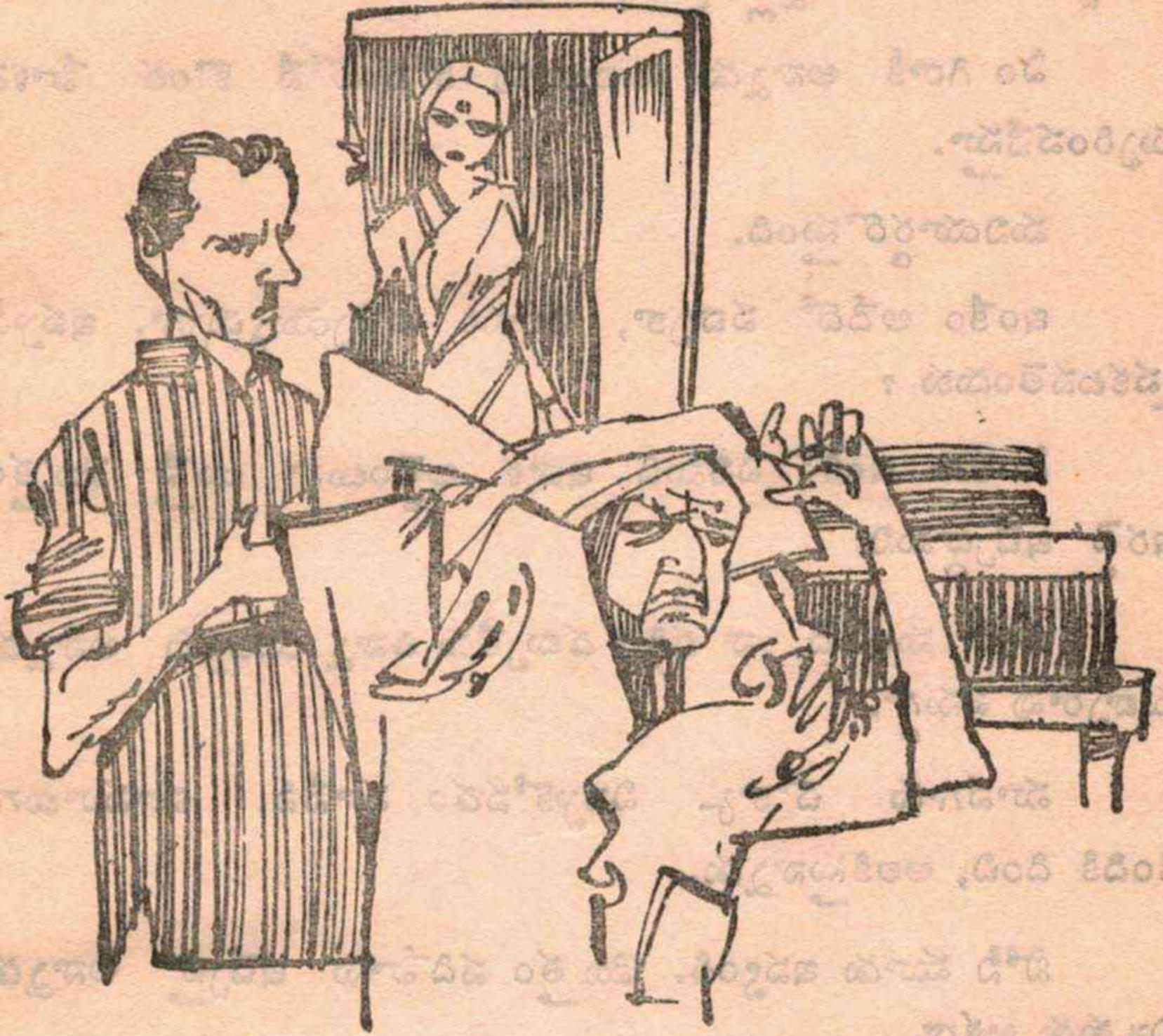
మావగారు చొక్కా విప్పలేదు. దింపలేదు. తలకాయ అలా చాటునే వుంచుకుని ఏ - అద్దె - అన్నాడు.

ఏ అద్దేమిటండీ, నా తలకాయ అద్దె మన ఇంటద్దె అన్నాడు వీర్రాజు.

మావగారు చొక్కా కిందికిదింపి, ఇవతలికి తొంగిచూచాడు.

అవునుగాని సుబ్బారావు, ఈ దొక్కు ఇంటికి అద్దె బకాయి పెట్టకుండా పలకాడంటే, మనకి ఈ ఇంటిలో ఉండేటంత ఖర్చుం ఏం కాలిందీ అంట అన్నాడు.

ఒకటికాదు రెండుకాదు ఐదునెలలు ఐదు ముప్పయిలు నూట యాభయి బకాయి పెట్టారు మీరు అన్నాడు సుబ్బారావు.

మావగారు అమాంతం చొక్కా విప్పకోడానికి మొదలు పెట్టి తల ఆ దేరాలో దాచుకున్నాడు. ఎవరు చెప్పారు నీకు. ఐదు నెలలు కాదే, ఏ మూడు నెలలో నాలుగు నెలలో అన్నాడు.

ఎందుకండి మావగారూ ఇలా చేస్తారు. నన్నిలా బాధపెట్టడం భావ్యమేనా ? అన్నాడు సుబ్బారావు చిరాగ్గా.

మావగారు చొక్కా విప్పలేదు.

సుబ్బారావుని హలో అనే మిత్రుడొకడు హఠాత్తుగా వచ్చేసి

హలో అనేశాడు, అప్పు కావాలన్నాడు. ఇదివరకు అతను బాకీ వున్న ఐదూ పదీ, పదీ రెండూ వన్నెండూ, నాలుగు రోజులలో సుబ్బారావుకి యిచ్చివేయ దలుచుకున్నట్లు ప్రకటించాడు.

ఏం గిరాకీ అన్నాడు సుబ్బారావు కోపంలోనే కొంత హేళన స్ఫురింపచేస్తూ.

మనియార్థరొస్తుంది.

ఇంకేం అదేదో వచ్చాకా, సరాసరి ఇచ్చెయ్యొచ్చుగా. ఇప్పుడి ప్రకటనలెందుకు ?

ఏంలేదు ఇంకో ఎనిమిది ఇవాళ అర్జెంటుగా యిస్తే మొత్తం ఇరవై ఇచ్చేద్దామని.

ఊహ.మంచిదే నా దగ్గర డబ్బులేదు ఉన్నా యివ్వను అన్నాడు సుబ్బారావు విసుగ్గా.

మావగారు చొక్కా విప్పుకోవడం మానేసి, మామూలుగా కిందికి దించి, ఆలకిస్తున్నాడు.

పోనీ మూడు ఇవ్వండి. మొత్తం పదిహేను ఇచ్చేస్తా అన్నాడు మిత్రుడు ఆశగా.

సుబ్బారావు మందహాసం చేసి, కూర్చోమన్నాడు.

అబ్బాయ్, నా ఎరకన సెంట్రల్ గవర్నమెంటులో రెండు ఉద్యోగాలున్నాయి. చూచుకోరాదా అన్నాడు.

అబ్బే నేను గవర్నమెంటుకింద ఉద్యోగం చెయ్యదలుచుకోలేదు.

అయితే, మా వంటి వాళ్ళ ప్రాణాలుతీస్తూ ఉండదలుచుకున్నావా ? అన్నాడు సుబ్బారావు.

అసలు చెప్పండి, చూద్దాం.

ఈ ఉద్యోగాలు స్వతంత్రమైనవిలే. నెల జీతం కాదు. ఏ రోజు
కారోజే శక్తికొద్దీ సంపాదన.

చెప్పండి ఎక్కడో.

ఒకటి తంతి తపాలా శాఖ. పని సులభం. చిన్న చిన్న పోస్టాఫీసు
లుంటాయి చూడు. ఓ కలం సిరాబుడ్డి పట్టుకు వెళ్ళడం. ఎవడైనా
వుత్తరం వ్రాసుకోడానికి వస్తే కలం సిరాబుడ్డి వాడిచేతి కిచ్చి, నువ్వు
ముందుకువంగి, వీపుమీద ఉత్తరం రాసుకోనీయడం, అదయిపోయాక
తపాలా బిళ్ళలు అంటించాలిగా, మిషన్ పద్ధతిలో నాలిక బయటికి చాచడం.
ఆయన స్టాంపు తడిచేసుకోగానే, నాలికని ఉపసంహరించుకోవడం.
స్టాంపు అంటించడానికి మళ్ళా ఒక్కసారి వీపు ఎరువియ్యడం. ఈ సహా
యానికి, ఉత్తరం ఒక్కటికి అర్థణా పుచ్చుకోవచ్చు. ఈ లెక్కన
రోజుకి నీ ఆర్జన ఎంతో చూసుకో అన్నాడు సుబ్బారావు గబగబా
హుషారుగా.

ఎదటి మిత్రుడికి నోటమాట రాలేదు. సుబ్బారావు మావగారు
మళ్ళీ చొక్కా విప్పబోయి, మధ్యలో ఆపేసి తల దాచుకున్నాడు.

ఇదేం చూడనట్టుగానే సుబ్బారావు చెప్పుకు పోయాడు.

ఇది నచ్చకపోతే ఇంకోటుంది. ఒక హరికేన్ లాంతరు చేతబట్టు
కొని కలకత్తా మెయిలుకి అరవైలు దూరాన పరిగెడుతూ ఉండాలి.

లైను సరిగా లేనపుడు వెనకాల వచ్చే రైలుని ఆపి, ఆ సంగతి
చెప్పాలి పూర్తిగా నైటుడ్యూటీ అనుకో.

ఛఫ్ అన్నాడు సుబ్బారావు మావగారు.

సుబ్బారావు స్నేహితుడు చీదరించుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

ఏమిటండీ నెలవిచ్చారు అన్నాడు సుబ్బారావు.

ఆ వెధవ నడు పెట్టుకొని, నన్ను అడ్డమైన మాటలూ అంటావా?... ఇష్టం లేకపోతే పొమ్మనరాదూ? అన్నాడాయన చొక్కాలోంచి.

మిమ్మల్ని ఇల్లరికం ఉండమని పిలిచానా? పెద్దలుకదా తండ్రి వంటివారు కదా అని గౌరవిస్తే మీరు మీ చిత్తం వచ్చినట్లు నన్ను ఉద్ధరిస్తున్నారు. పల్లెత్తు మాటన్నానా?... మీరు అద్దెలకి కూడా ఎసరు పెడితే ఎలా చావమంటారండీ, అన్నాడు సుబ్బారావు.

నాన్నా నువ్వు లోపలికి రా ఆయనతో వాదించకు అంది సుబ్బారావు భార్య.

ఉండవే. దీనంతేమిటో కనుక్కుంటాను అన్నాడు మావగారు ముసుగులోంచి.

దేంది? ఆ చొక్కాదా? అన్నాడు సుబ్బారావు.

మావగారికి బాగా కోపం వచ్చేసింది.

ఆరీ వెధవ! అంత హేళనా! అంటూ భావాలను అభివ్యంజనం బోయాడు.... ఆ ఉధృతానికి, పిగులుతున్న చొక్కా ఎడా పెడా ఛర్రున చిరిగి చేతులు రెండూ చెరో చిల్లిలోంచి ఇవతలకి వచ్చాయి. తల ముసుగులో ఉండిపోయింది.

ఈ గావుకేక విని వీర్రాజు మేడ దిగి మూడడగులు వేసి కొయ్య బారి పోయాడు.

సుబ్బారావు వాటాకి, ఇవతల వాటాకి మధ్య ఒక తలుపే అడ్డం. ఆ తలుపు దగ్గర అతి మనోహరమైన దృశ్యం కనబడింది కిటికీలోంచి చూసిన వీర్రాజుకు. ఆ వాటాలోని పెద్దమనిషి ఒక కుర్చీలో కూర్చు

న్నాడు, పక్కనే ఆయన సతి మరొక కుర్చీ వేసుకుంది. కూతుళ్ళూ, కొడుకులూ, మనుమలూ ఎడా పెడా నుంచున్నారు. కొందరు పెద్దవాళ్ళు కాళ్ళదగ్గర మరం వేసుకు కూర్చున్నారు. ఈ బృందం అంతా

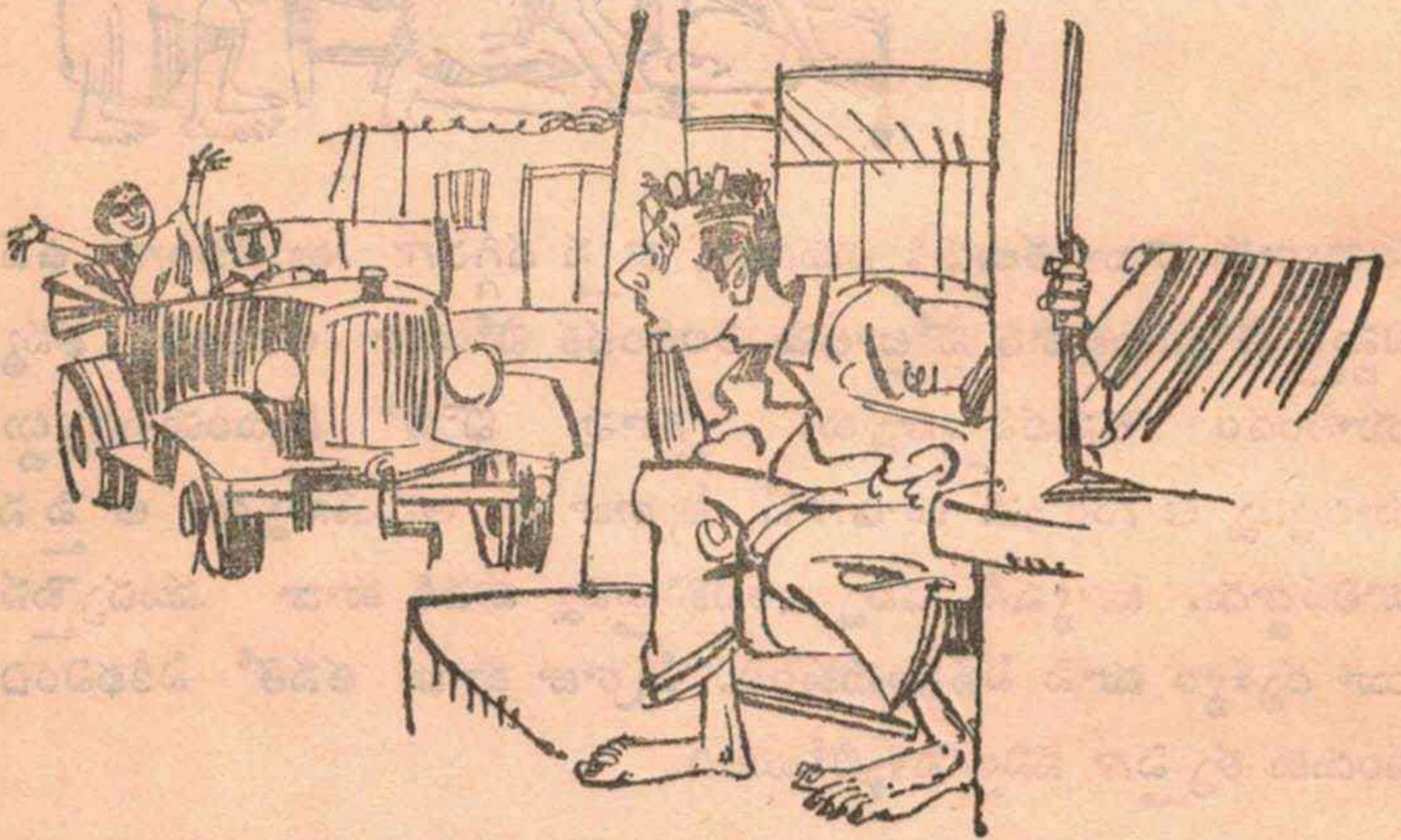
సుబ్బారావు వాటా తలుపుకి ఎదురుగా, క్లాస్ దగ్గరగా ఈ విధంగా ఉప విష్ణులై పొరుగింటివారి పోట్లాటను తిలకించక పోయినా ఆలకించి, తన్మయాసందం అనుభవిస్తున్నారు. గ్రూపు ఫోటో తీయించుకున్నట్టు కూర్చున్న ఆ గుంపును చూడగానే వీర్రాజు చీ అనుకున్నాడు. ఆ పైన జాలిపడ్డాడు. ట్యూషన్ చెప్పి ఇంటికొస్తున్న జానకి కూడా ముచ్చటైన యీ దృశ్యం చూసి ఏవగించుకుంది. వీర్రాజు కూడా తనతో ఏకీభవించి నందుకు తృప్తిగా నవ్వి వెళ్ళిపోయింది.

మావా అల్లుళ్ళ వాదం కొనసాగుతూ వుండగా కనడియన్ రైలింజన్ కొండమీదనుంచి దొర్లించిన చప్పుడయింది. ఒక్క క్షణం ఆగారు. 1928 వ సంవత్సరపు చలనహేతు శకటం ఒకటి టకటక మంటూ ధన ధనమంటూ ఇంకా నానావిధాలా చప్పుడు చేస్తూ, తోటలోకి వచ్చి సరాసరి సుబ్బారావు ఇంటి ఎదుట ఒక క్షణం ఆగింది.

కారు కొన్నాం, కారు కొన్నాం అంది కారులో కూర్చొన్న సుందరమ్మ హుషారుగా. కారులో సుందరమ్మ ఆరిందాలా చేరబడి కూర్చుంది.

పోట్లాట మధ్యలో ఉన్నందువల్ల ఎవరూ సుందరమ్మ కారుజోలికి రాలేదు. నరసమ్మగారి పిల్లలు కూడా భయపడ్డారు.

ఉత్సాహం చల్లారిపోయిన సుందరమ్మ రైట్ రైట్ అంది డ్రయివర్ వంక తిరిగి. కారు ముందుకు సాగి ఎడమకు తిరిగి మళ్ళా ఎడమకు తిరిగి సుందరమ్మ వాటావైపు వచ్చింది. హోల్డాన్ అని కేక పెట్టింది సుందరమ్మ తన ఇల్లు రాగానే.

చక్రవర్తి వసారాలో కూర్చున్నవాడల్లా తుళ్ళిపడి లేచాడు. ఏమిటిది అన్నాడు. సుందరమ్మ ద్రైవరుకు వందనాలర్పించి, ఓ రూపాయి యిచ్చి వెళ్ళిపోయింది.

మనదే, ఎలా వుందండీ, నాలుగంటే నాలుగు వందలండీ అంది సుందరమ్మ.

నీ కేమెన్టు మతిపిరియిరదా ? కారు కొన్నావా ? నీ కనలు నాలుగు వండ లెక్కడివి! నేను బడివంతులునని జాపకం వుందా ? మన ఇంటి అద్దె ఎంతో తెలుసా ? అన్నాడు చక్రవర్తి.

ఒక్కక్షణం ఉండండి చెబుతా కాసిని మంచిసీళ్లు తాగాలి.

ఈ లోగా మధ్యయింట్లో సుబ్బారావు, ఆయన మావగార్ల వాదాలు తారస్థాయి నందుకున్నాయి.

మీకు సాదరు కర్చులికి వేరే ఇవ్వడం కాకుండా, వెచ్చాలన్నీ మీ చేతనే కొనిపిస్తున్నానుకదా అన్న మాటలు పై స్థాయిలో వినపడ్డాయి.

సుబ్బారావు ఇంత దారుణమైన మాట అంటాడని, అనగలడని, ఆ తోటలో ఎవరూ అనుకోలేదు. అందుకని ఆ మాటలు విన్నవాళ్ళంతా విస్తుబోయారు. సుబ్బారావు మావగారు కలలో కూడా అనుకోలేదు. ఆయన కొయ్యబారి పోయాడు. పెదవులు వణికాయి. కళ్ళెర్రబడ్డాయి. మాటలు చాలా అనాలని లోపల ఉబలాటం ఉంది కాని బయటికి రావటంలేదు. ఉండు అని ఉరుములాంటి మాట మాత్రం అన్నాడు.

ఇంట్లోంచి బయటికొచ్చేశాడు. తరవాత ఆయనకి ఏం చెయ్యాలో బోధపడలేదు. ఆగి వెనక్కి చూశాడు. సుబ్బారావు లోపలికి వెళ్తున్నాడు. ఇంకో క్షణం ఆగి ఆలోచించి, సరాసరి జానకమ్మ వాటాలోకి వెళ్ళాడు సుబ్బారావు మావగారు.

అమ్మా, వింటున్నావుగా, ఇవి చేతులు కోపు కాళ్ళనుకో, పెద్ద ముండావాణ్ణి. ఇన్నాళ్ళ కీ గతి పట్టింది. ఒక్క నూటయాభయి వుంటే ఇవ్వు తల్లీ, రేపు సాయంత్రానికి తల తాకట్టు పెట్టి నీది నీకిస్తాను ... ఈ తోటలో ఇస్తే నువ్వే ఇవ్వాలి అన్నాడు.

జానకి మనసు కరిగిపోయింది. కాని అంత డబ్బు లేదు. వెగా ఆమె బుర్ర ఎక్కడో ఉన్నందువల్ల, ఈ కథ సంగతి పూర్తిగా తెలియదు.

మీరు అలా సోదాకొట్టుకెళ్ళివదు నిమిషాలలో తిరిగిరండి ఇస్తాను అంది.

సుబ్బారావు మాపగారు వెళ్ళిపోయాడు. జానకి బయలుదేరి సరాసరి మేడ ఎక్కింది.

వీర్రాజు విచారిస్తున్నాడు తనవల్ల అంత గొడవ జరిగినందుకు.

అంతలో జానకి పిలిచింది. హఠాత్తుగా ఓ యాభై రూపాయలు కావాలంది. తనతో అరుదుగా మాట్లాడే జానకి ఇంత హఠాత్తుగా, నిస్సంకోచంగా డబ్బు అడిగెయ్యడంతో, వీర్రాజు అసలు సంగతి పసికట్టేశాడు.

మీరు చాలా మంచివారు అన్నాడు ఐదు కొత్తనోట్లు జానకి చేతి కందిస్తూ.

జానకి నవ్వింది. బళ్ళోకూడా చాలామంది మేష్టర్లు, హెడ్ మాస్టర్, సెక్రటరీ తనని అడపా తడపా మెచ్చుకుంటూనే వుంటారు. కాస్త తలనొప్పి వస్తే ఆయుర్వేదం, అలోపతి, హోమియోపతి, మొదలైన వైద్యశాస్త్రాలలో చెప్పిన మందులన్నీ ఏకరువు పెడతారు. అదేవనిగా సానుభూతి వలకబోస్తారు.

వీర్రాజు ఆమె నవ్వులో ఈ ధోరణిని పసిగట్టాడు.

ముఖస్తుతి అనుకునేరు కొంపతీసి అన్నాడు నవ్వుతూ.

మీరు నా మంచితనాన్ని మెచ్చుకున్నారుగాని, ముఖాన్ని కాదుగా అంది జానకి వెనక్కి తిరుగుతూ.

అదాండి. అలాంటి ముఖస్తుతి అయితే అనర్గళంగా మెచ్చుకో గలను. అమోఘమైన కాంపోజిషన్ వ్రాసి మీచేతే వదికి వది మార్కులు వేయించుకోగలను అన్నాడు వీర్రాజు.

మీరు బలేవారే అంటూ జానకి గబగబ మేడ దిగిపోయింది.

సుబ్బారావు మావగారికి నూటయాభయి ఇచ్చింది జానకి. ఆయన బోలెడు దుఃఖపడి జానకి ఋణం తీర్చుకోలేనని వదేవదే చెప్పి ఇంటిలోకి వెళ్ళి సుబ్బారావు ఎదుట వడేశాడు. సుబ్బారావు మారు మాట్లాడకుండా భార్య కిచ్చాడు. భార్య మళ్ళా ఆ డబ్బుని తండ్రికే ఇచ్చింది.

నువ్వే వెళ్ళి ఇచ్చెయ్యి నాన్నా అంది.

ఆయన సుబ్బారావుకి మహోపకారం చేస్తున్నవాడిలా, మడిగట్టు కున్నట్లు మునివేళ్ళతో ఆ డబ్బుని తీసి, వీర్రాజు దగ్గరికి వెళ్ళాడు.

తోటలో నద్దుమణిగింది. అవతల పెడలో సుందరమ్మ వాటా లోంచి మాత్రం మాటలు వినబడుతున్నాయి. అన్ని వాటాలవాళ్ళు దీపాలార్పి పడుకొని, చల్లటిగాలి వీచినట్టుగా, ఆ మొగుడూ పెళ్ళాల వాడ ప్రతి వాదాలు విని ఆనందిస్తున్నారు. ఇంచుమించు అప్పటి వరకూ సుబ్బారావు ఇంటిలో మావా అల్లుళ్ళ సంవాదం విన్నవాళ్ళంతా, ఒక్కరోజులో రెండు కయ్యాలు జరిగినందుకు మురిసిపోతూ, అయి పోయిన మొదటి కయ్యం చెణుకులూ మొరుగులూ నెమరువేస్తూ, కొనసాగుతున్న రెండో కయ్యం విసుర్లని లొట్టలేస్తూ నోరూరగ చవులుబుట్ట వింటూ సంతోషం పట్టలేక గింజుకుపోతున్నారు.

నీ కేమైనా మతిపోయిందా అంటున్నాడు చక్రవర్తి.

ఎందుకలా కేకలు వేస్తారు? అంది సుందరమ్మ.

ఇంకో రెండు నిమిషాలకల్లా వాడప్రతివాదాలు ఉన్నతస్థాయి నందుకున్నాయి. సుందరమ్మ వాక్యాలకి ఒక్కరవ్వ ఏడుపు రంగు వేసింది. చక్రవర్తి మాటలు కంచుగంటల్లా నిర్దాక్షిణ్యంగా ఖంగున మోగుతున్నాయి. చింతనిప్పుల్లా కణకణ మంటున్నాయి.

అసలు నీకు నాలుగువంద లెక్కడివంటా ...

నేను అడపా దడపా వెనకేసుకున్నది, గొలుసూ వెండిచెంబూ అమ్మగా వచ్చింది మూడువందలయింది. నా ముచ్చట చూసి జాలివడి సుబ్బారావుగారి మావయ్యగారు ఓ వంద అప్పిచ్చారు అదీ నేనే తీర్చు కుంటాలెండి అంది సుందరమ్మ విసురుగా....

ఈ మాటలు తోటలో ప్రతి వాటాకి వెళ్ళి తలుపు తట్టి చెప్పినట్టు
వినబడ్డాయి అందరికి.

సుబ్బారావుకి కూడా వినబడ్డాయి. అదా కథ అనుకున్నాడు.

మావగారు అద్దెకట్టేసి ఇంటిలోకొచ్చేసరికి దీపం తగ్గించి వుంది.

ఆయన భోంచెయ్యరట. నువ్వుతింటే రా నాన్నా వడ్డిసాను అంది
సుబ్బారావు భార్య.

అక్కరేదు అంటూ ఆయన పక్కమీద మేనువాల్చి గుడ్డిదీపం
లోని దీపకళికను చూస్తూ పడుకున్నాడు.

అదన్నమాట కథ అన్నాడు సుబ్బారావు.

ఇంకేం కథ, డబ్బు వాడి ఎదాన పారేశానుగా? అన్నాడు
మావగారు గోడవయిపు తిరిగి పడుకుంటూ.

సుందరమ్మగారి కారు కథలెండి. కారు బావుంది. మీరు పాపం
జాలివడ్డారటగా... వడ్డికయితేనేం వందరూపాయలు అప్పిచ్చారటగా....
అన్నాడు సుబ్బారావు మెల్లిగా.

మావగారు బదులు చెప్పలేదు.

ఓ పావుగంట గడిచింది. భార్యకి నిద్రపట్టిందని గమనించి,
సుబ్బారావు మళ్ళీ అందుకున్నాడు. ఎందుకండీ, మీ కీ బుద్ధులు, పెద్దలు
కదా అన్నాడు.

కాలిపోయిన ఇల్లు శిథిలాలలోంచి పొగలాగా, చీకటిలో మొహం
చాటు చేసుకున్న మావగారి హృదయంలోంచి నాలుగయిదు వాక్యాలు
వచ్చాయి.

చాలా తాపీగా, నిర్వికార స్వరంతో చెప్పాడాయన. ఆయన భార్య
ఉండగా ఏ లోటూ రానివ్వలేదు. తను సంపాదించినా మానినా ఇంత

వండి పడేసేది. ఈ నాడు తను ఒంటరి పక్షి అయిపోయి ఈ అల్లుడు నీడన బ్రతుకుతున్నాడు. మళ్ళీ తన ఇల్లు అని ఒక ఏర్పాటు చేసుకోవాలని ఆశ అంకురించింది.

అప్పుడప్పుడు నాకే సిగ్గేస్తుంది. నా మీద నాకే అసహ్యం కలుగుతుంది. అయినా, అంకురించిన ఆశ చావటంలేదు. ఇకనయినా నా కాళ్ళమీద నిలబడి ఇల్లు నిలబెట్టుకుందామన్న ఊహతోటే, డబ్బు కక్కుర్తికి పాల్పడుతున్నాను. బాబూ నీ రుణం ఎలాగైనా తీర్చుకుంటా అన్నాడు.

మావగారు ఇంత మథన పడుతున్నాడని సుబ్బారావుకి తెలియదు. అతనికి జాలివేసింది. చీకటి ఆసరా చూసుకుని ఇటువంటి సంగతులు తనకి చెప్పినందుకు కొంత రోత కలిగించింది. మాట్లాడకుండా అటు తిరిగి వడుకున్నాడు. ఒక నిమిషం ఆగి, జరిగింది మర్చిపోండి మావగారు అన్నాడు—మెల్లి గా.

* * * * *

తెల్లవారేసరికి నరసమ్మగారు పిల్లలూ లేచి, ముచ్చటగా అలంకరించుకొన్నారు. నరసమ్మగారు పిన్నిగారింటికి వెళ్ళింది కాని అప్పుడగలేదు. అవతల వీధిలో పెళ్ళి జరుగుతోంది. భోజనాలకి పిలిచారు. పిన్నిగారుకూడా వస్తుందా అని అడగబోయింది. పిన్నిగారు రానంది.

నరసమ్మ బనారసు పట్టుచీర రెపరెపలాడేట్లు తిప్పుకుంటూ వెళ్ళింది.

పిన్నిగారు, వరండా ఊడుస్తున్న సుందరమ్మని చూచి నవ్వింది. నరసమ్మకి ఉన్న పట్టుచీర ఒక్కటే అని పిన్నిగారు ఏనాడో పసిగట్టింది. అదే పెళ్ళిళ్ళకీ, పేరంటాలకీ కట్టుకు వెళ్తుందని చాలాసార్లు సుందరమ్మకు చెప్పిందావిడ లోగడ.

తన నవ్వు చూసి సుందరమ్మ గ్రహించి ఏకీభవిస్తుందని ఆశించిందికాని, సుందరమ్మ నవ్వలేదు. కాఫీనీళ్ళు పడేసింది.

పిన్నిగారికి మనస్సు చివుక్కుమంది. అవిడకి క్రితం రాత్రి 9 గంటలనించి మనసు చివుక్కు మంటూనే ఉంది.

ఈ తోట అంతకీ చాలా ఖరీదైన కోరికలు తమ ఇద్దరివే. తనదే ఒక్కరవ్వ ఎక్కువ.

అయితే తను మేడ కొనేలోగా సుందరమ్మ కారు కొనెయ్యడంతో కారుగల సుందరమ్మతో సరసాలాడడం అనేది హఠాత్తుగా అవిడ జీవిత పరమావధి అయి ఊరుకుంది.

ఏం సుందరమ్మా, కాఫీపొడుం కావాలా? అంది లాలనగా.

నిజంగా కావలసినా కాస్త టెక్కు చూపించింది సుందరమ్మ. అబ్బే వద్దండీ. కారుందిగా. కారులో అలా పోయి ఏ హోటల్లోనో కాఫీ తాగేసి ఆ చేత్తో కూరలు కొనుక్కు చక్కావస్తాం అంది.

కోపంగా వున్న చక్రవర్తి ఒళ్ళు మండింది.

అబ్బే ఎందుకూ కారుంది కాబట్టి, అందులో పెట్రోలు తీసుకొని చెరికాస్తా తాగేద్దాం ఈ పూటకీ. ఆనక ఏ టైరో వండుకుని తినేద్దాం అన్నాడు మెల్లిగా.

మొత్తానికి పిన్నిగారు మళ్ళీ నాగపూరు కప్పుతో నాగపూరు కప్పుడు కాఫీపొడుం ఇచ్చింది.

* * * *

కాఫీ తాగి చిరాకుపడుతూనే మార్కెట్టుకి బయలుదేరాడు చక్రవర్తి. అతనికి తోటలో తలెత్తుకు తిరగడం సిగ్గుగావుంది తన గదిన్నర వాటా ఎదుట కారు ఉంచుకున్నందుకు. చక్రవర్తి రోడ్డెక్కేసరికి సుబ్బారావు కనబడ్డాడు.

రాత్రి తమ తమ స్వర్గసీమలలో జరిగిన రథసలు రట్టు అయిన సంగతి ఇద్దరికీ తెలుసు. సూటిగా చూసుకుందికి ముందు సిగ్గు వడ్డారు. హఠాత్తుగా ఇద్దరూ ఒకేక్షణాన తెగించి మొహమొహాలు చూసుకున్నారు. ఒకరిమీద ఒకరికి సానుభూతి. స్వంతానికి జాలికూడా ఆ చూపులలో స్ఫురించాయి. తక్షణం ఆగి పక్కన నవ్వారెద్దరూ.

నాకు మావగారు మీకు కారు అంది సుబ్బారావు నవ్వు.

మరే, నాకు కారు మీకు మావగారు అంది చక్రవర్తి నవ్వు. వస్తానండి.

మంచిది.

ఇటు అల్లుడు, అటు చక్రవర్తికూడా ఒకే సమయాన బయటకు వెళ్ళడంతో సుబ్బారావు మావగారి బుర్ర చురుకుగా పనిచేసింది.

సుందరమ్మ దగ్గరకెళ్ళి తను అప్పిచ్చిన వందకాక ఇంకో యేదై అర్జెంటుగా ఇవ్వమన్నాడు.

సుందరమ్మ లాకేత్వం ఇచ్చింది.

ఆయన ఇంటికొచ్చి ఆలోచనలోపడి కొన్ని గోళ్ళు కొరుక్కునే లోగా సుబ్బారావు తిరిగి వచ్చాడు.

మామగారూ మీరు రాత్రి కోపంలో డబ్బు అప్పు తెచ్చినట్టున్నారు. జరిగిందేదో జరిగిందిగాని ఈ డబ్బు తీసికెళ్ళి ఆ అప్పు తీర్చేయండి అన్నాడు బ్యాంకునుండి తెచ్చిన నూటయాభయి చేతికిస్తూ.

మావగారు విస్తుపోయి మాటలాడేలోగా సుబ్బారావు స్నానానికి వెళ్ళిపోయినందువల్ల ఆయన ఆ ప్రయత్నం మానుకొని, తను సంకల్పించిన కార్యచరణకు ఉపక్రమించాడు.

నాందిగా పాతికరూపాయలు పేరే తీసి మొలలో దోపుకున్నాడు. నూటపాతిక పట్టుకొని జానకి వాటాలోకి వెళ్ళాడు.

రాత్రి ఆమెచేసిన సహాయం జన్మజన్మలకు మర్చిపోనన్నాడు. నూటపాతిక చేతిలోపెట్టి ఇంక పాతిక బాకీ అని గుర్తుంచుకోవలసిందిగా హెచ్చరించాడు. మళ్ళా కృతజ్ఞత ప్రకటించి ఆమె ఋణం తీర్చుకోలేనని చెప్పాడు. అయినా ఆ ఋణం తీర్చుకునేవరకూ నిద్ర పోయేది లేదని ఉద్ఘాటించాడు.

అబ్బే దానికోసం నిద్ర పాడుచేసుకోవడం ఎందుకండీ అంది జానకి వినయంగా.

అలా వల్లకాదు. నేను నీకు ఉపకారంచేసి తీరుతాను. చూడమ్మా.... నిక్షేపంలా వెళ్ళి ఈ పూటకి పాతాలుచెప్పు.... మధ్యాహ్నం మాత్రం నెలపుపెట్టి ఇంటికొచ్చేయి... అబ్బే కాదనకు, నే తరవాత చెబుతానుగా. తప్పకుండా రావాలి సుమీ అంటూ హడావుడిగా వెళ్ళిపోయాడాయన. ఆ తర్వాత భోజనం కూడా చెయ్యకుండా సరాసరి అవతల వీధి కెళ్ళాడు. ఏ పెళ్ళివారి తాలూకో తెలియకుండా సందడిగా తిరుగుతున్న నరసమ్మని పిలిచాడు.

తప్పకుండా రావాలి సుమండీ! నామీద ఒచ్చే, పిల్లల్నిక్కడే ఉండనివ్వండి. సరిగ్గా ఒంటిగంటకల్లా వచ్చేయాలి అని చెప్పాడు.

అలాగే అంది నరసమ్మ.

ఇంటికొచ్చి భోజనంచేశాడు. సుబ్బారావు ఆఫీసుకు వెళ్ళిపోగానే కూతుర్ని స్థిమితంగా కూర్చోబెట్టి సంగతి సందర్భాలు బోధ పరిచాడు.

కూతురు ఆశ్చర్యపడింది. గట్టిగా నచ్చచెప్పాడు.

ఫలహారాలు చెయ్యమని పురమాయించి, కండువా వేసుకు రావ
కార్యాలు చక్కబెట్టుకోడానికి బయలుదేరాడు.

ఒంటిగంటన్నరకి ఇంటికి వచ్చిన జానకి సుబ్బారావు మావగారిని
చూచి ముక్కుమీద వేలువేసుకుంది. పూలరంగడలై పెళ్ళికొడుకలై
ముసాబె పోయాడాయన.

వచ్చావా.... సెలవిచ్చారన్నమాట. పది నిముషాలు కూర్చో
తొందర లేదులే అన్నాడు.

తొందర దేనికి? అంది జానకి.

మరే. తొందరదేనికి... తొందరేంలేదు. చూడమ్మా....కాస్త
మొహం రుద్దుకొని తలదువ్వుకో....ఏం ఇష్టంలేదా...పోనీ వద్దులే.
అలాగే బాగున్నావు. మహాలక్ష్మిలాగ అన్నాడు.

జానకికేం అంతుపట్టలేదు.

జానకమ్మా.... ఇలారామ్మా అంది సరసమ్మగారు సరికొత్త
పట్టుచీర రెపరెపలాడెట్టు నడుస్తూ.

జానకి జవాబిచ్చేలోగానే వచ్చి రెక్కపుచ్చుకొని సుబ్బారావు
ఇంట్లోకి తీసుకు వెళ్ళిపోయిందానిడ.

లోపల చిన్నజంబుఖానా పరచిఉంది. మూడు కుర్చీలు వేసి
ఉన్నాయి.

జానకిని కూర్చోపెట్టి సుబ్బారావు భార్య మంచిచెడ్డా మాట్లాడింది.

సుందరమ్మగారి కారు చూశారా అంది. చక్రవర్తిగారిని బళ్ళో
హేళనచేస్తున్నారా అని అడిగింది. జానకి జాలితోనవ్వి మరేనండి
అంది.

అప్పుడే బళ్ళో అందరికీ తెలిసిపోయింది. కారులో రాలేదేం

అనీ కారుకొన్నారా అనీ అంతా హేళనగా అడుగుతున్నారు. సాపం ఆయన చాలా చిరాకు పడిపోతున్నారండీ వెధవమనుషులు ఎవరి దారిన వాళ్ళని బతకనియ్యారు. అయినా కారుకొంటే వీళ్ళకెందుకో అని చిరాకు పడింది.

మరేమరే అన్నాడు సుబ్బారావు మామగారు. అదుగో వచ్చారు. అన్నాడు ఒకక్షణం అగి.

ఒక నిమిషం తరవాత 30 ఏళ్ళ రామారావు గారొకరు, 30 ఏళ్ళ లక్ష్మీకాంతమ్మ ఒకామె వచ్చారు.

రామారావుగారు సుబ్బారావు మావగారికి ఏడాదినుండి ఆప్త మిత్రుడు. కుడిభుజం, వంచప్రాణాలూ మొదలైనవిగా ఉంటున్నాడు. ఆయన చెల్లెలు ఈయనకి దేవతా, ప్రవచనం, జీవితం, జీవిత పరమా వధి, మొదలైనవిగా ఉంటోంది. జీవిత భాగస్వామినిగా ఉండాలని ఈయన ప్రగాఢ వాంఛ. అవిడ పెట్టే బట్టలకొట్టుని సవ్యంగా లాభసాటిగా నడవడానికి ఈయన ఒప్పుకుంటే అవిడా ఒప్పుకుంటుందట. అయితే మడత పేచీ ఒక్కటుంది. అవిడ సోదరుడైన రామారావు కూడా కొంత కాలంగా అవివాహితుడే. ఈ కొంతకాలంలోనూ ఆయన జానకినిచూసి ముమ్మరంగా ప్రేమిస్తున్నాడు. అవిడను వివాహం చేసుకోవాలని అహోరాత్రాలు తపస్సు చేస్తున్నాడు. ఐదారుసార్లు ఒంటిపూట భోజనం చేశాడు. సుబ్బారావుగారి మావగారు అదెంతపని అన్నాడు. అదేదో సాధిస్తే మీ పెళ్ళి ఖాయం. ఇద్దరం, ఇల సాటిలేని జంటలా ఉండవచ్చును అన్నాడు రామారావు.

ప్రధానానికి ముహూర్తం పెట్టుకోవడానికే వాళ్ళు వచ్చారు. జానకికి ఈ బృహత్కథ తెలియదు. ఎవరో వచ్చారని లేచి పోబోయింది.

ముగ్గురు మనుషులు ముక్తకంఠంతో అమెను వారించి కూర్చో పెట్టారు.

సుబ్బారావు భార్య ఫలహారాలూ కాఫీ పట్టుకొచ్చి అందరికీ ఇచ్చింది. అదీ ఇదీ, మంచి చెడ్డా మాట్లాడుకుంటూ తింటున్నారు. జానకి మాట్లాడనూలేదు తిననూలేదు.

నరసమ్మగారు ఇది గమనించింది. తినమ్మా సిగ్గెందుకు? అని లాలించింది. ఆక్షణాన ఆమె జానకికి దొడ్డమ్మ భూమిక నిర్వహిస్తోంది. సుబ్బారావు మావగారు అంతకు ముందు చెప్పిన పాఠం ప్రకారం ఆవిడ జానకిని చనువుగా మందలించి తిను ఫరవాలేదు ఆవటా అంది. ఆ లాలనలో ఆవిడ చేతి కాఫీగ్లాసు కాస్త కదలాడి ఓ గుక్కెడు కాఫీ, ఆమె కట్టుకున్న నీలం పట్టుచీరమీద పడింది.

అయ్యో, అయ్యో! అంది నరసమ్మగారు.

అంతా తుళ్ళిపడి చూశారు.

నేనేం చేతునమ్మా, పొరపాటున పడింది. వెంటనే కాసిని నీళ్ళు పోసి కడిగేస్తే డాగుపోతుందమ్మా అంది సుబ్బారావు భార్యవంక భయంతో చూస్తూ.

మరేం ఫరవాలేదండీ. ఆనక కడిగెయ్యొచ్చు అంది సుబ్బారావు భార్య నిర్లక్ష్యంగా.

ఏమోనమ్మా నీ ఇష్టం నేను చెప్పడం చెప్పాను. మధ్య నా కెందుకు. పాడయ్యేది నీ చీరేగా అంది నరసమ్మగారు.

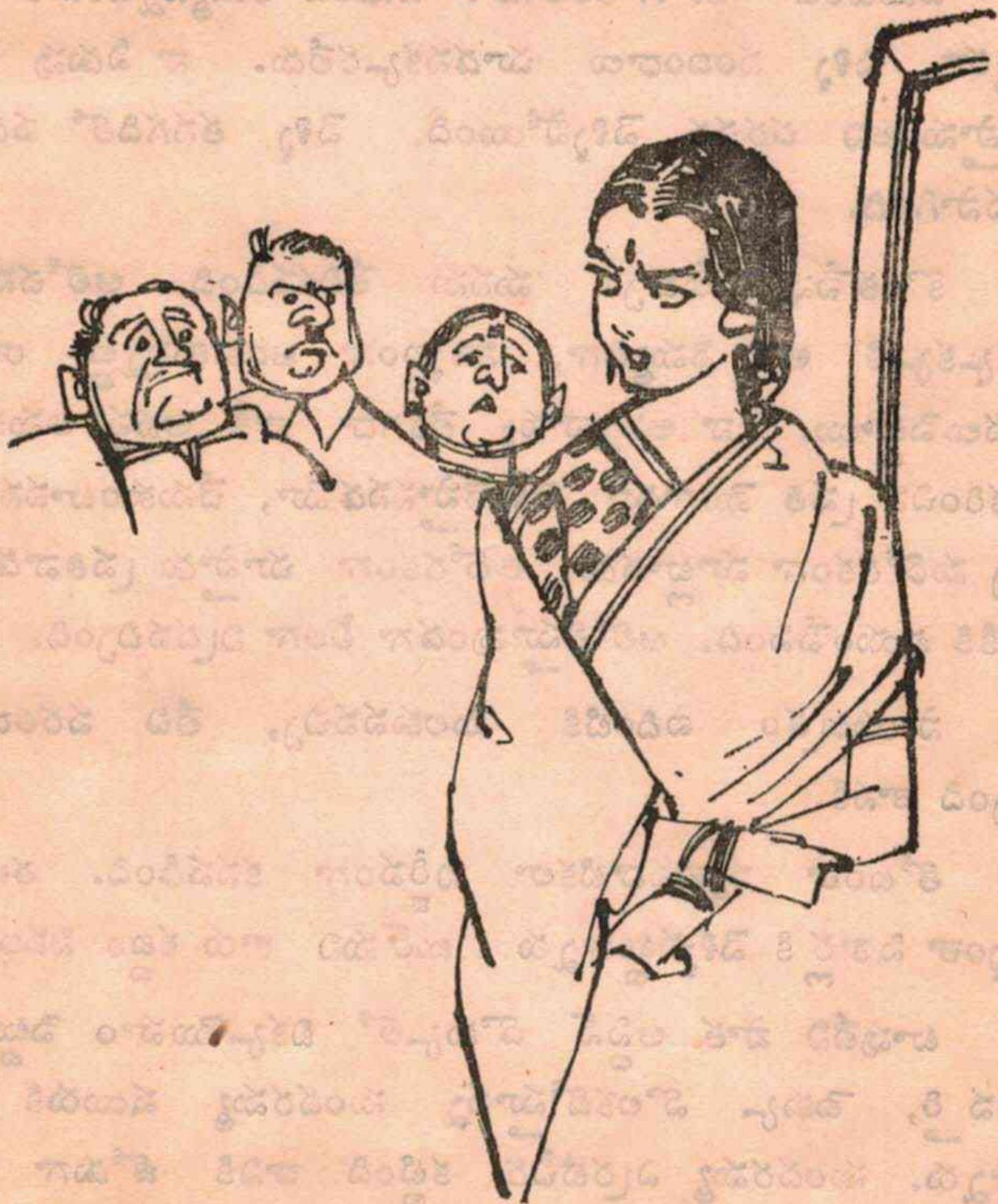
ఒక్కసారిగా అంతా ఫెళ్ళున నవ్వడంచూసి విస్తుపోయిందావిడ.

సుబ్బారావుగారి మావగారు గొంతు నవరించు కున్నాడు. అసలు వ్యవహారం పరిష్కరించ డానికి.

ఏమోయ్ రామారావు నీకు నచ్చినట్టేగా. మా పిల్ల ముద్దబంగారం అనుకో. ముల్లోకాలూ గాలించినా ఇంతటి సాత్వికురాలు నీకు దొరకదు అన్నాడు.

నిజమేనండి. మాఁక్షి కళ ఉట్టిపడుతోంది అంది లక్ష్మి కాంతమ్మ. జానకి తెల్లబోయి చూసింది.

జానకమ్మా : వీడు నా తమ్ముడువంటి వాడనుకో. బహు యోగ్యుడు. నీకు అత్తమామల బెడద. పిల్లల బెడదా ఉండదు. అడ బడుచు ఉందికాని, ఆ పిల్లకి నేదో రేపో పెళ్ళయి అత్తారింటి కెళ్తుం దనుకో.... అన్నాడు సుబ్బారావు మావగారు.

మరే, అదెంతసేపు దానికో సంబంధం స్థిరపడిపోయినట్లే. పెళ్ళికోడుకు సిద్ధంగా వున్నాడు అన్నాడు రామారావు వికవిక నవ్వుతూ.

సుబ్బారావు మావగారు సిగ్గుపడిపోయాడు. ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుకుంటూ తలవంచుకున్నాడు.

అరె, లేచిపోతున్నావేం ? అంది నరసమ్మగారు—అంతా తుళ్ళిపడి చూశారు.

జానకి లేచి నిలబడింది.

ఏమిటండీ ఈ గోలంతాను ? పనుంది రమ్మన్నదిందుకా ? నా కెవ్వరూ పెళ్ళి సంబంధాలు చూడనక్కరలేదు. నా ఏడుపు నేను ఏడుస్తాను అని చరచర వెళ్ళిపోయింది. వెళ్ళి తనగదిలో పడుకుని ఏడవసాగింది.

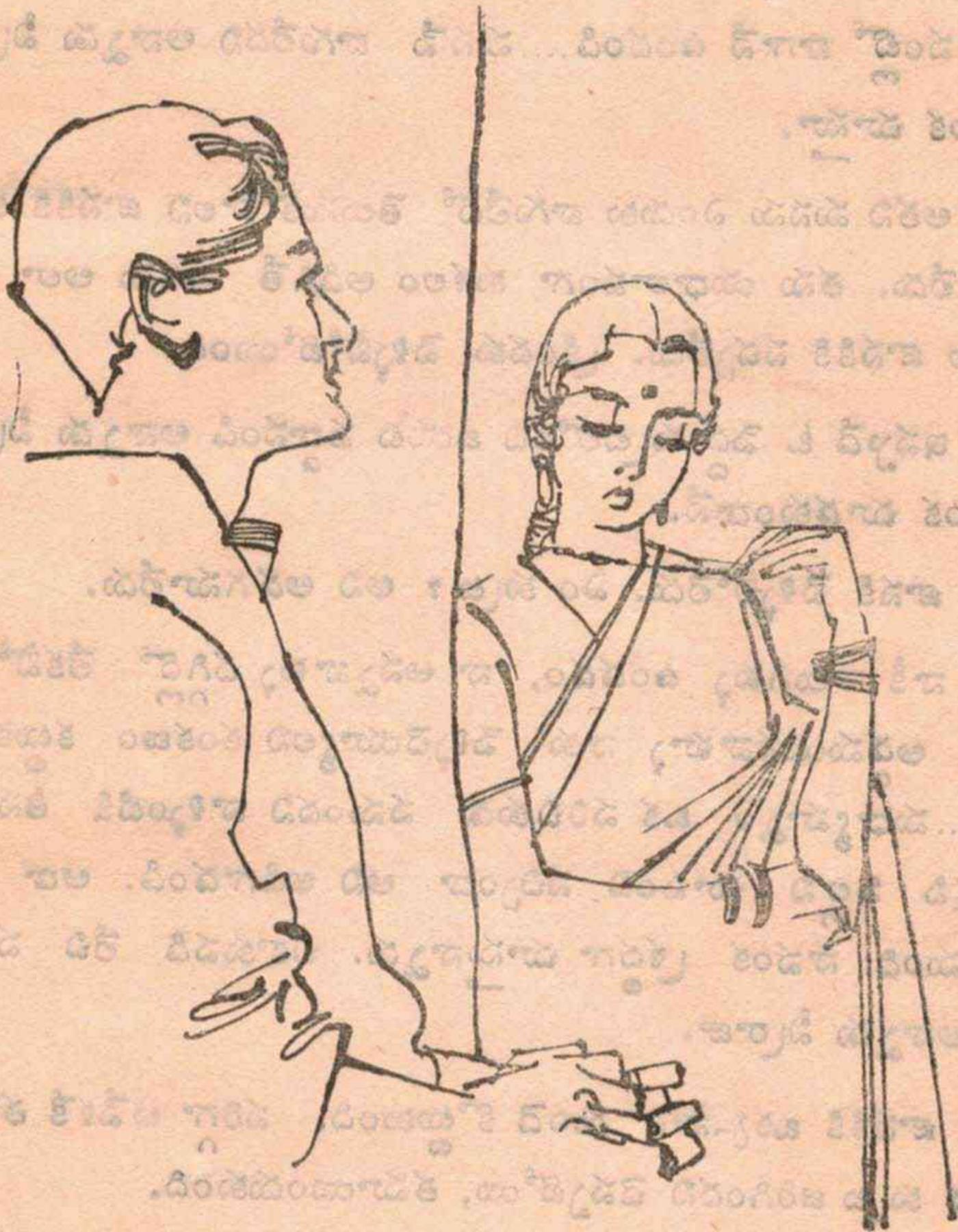
కొంతసేపు యేడాక మనసు తేలికపడింది. ఆలోచనలనేవి ఒక్కొక్కటి అతి నెమ్మదిగా, విశృంభంగా జంకుతున్నట్టు రావడం మొదలుపెట్టాయి. నా అన్నవాళ్ళు లేకగదా నాకీ అవస్థ అనుకుంది. వలకరించిన ప్రతి మొగాడూ పెళ్ళిచేస్తాననడమో, చేసుకుంటాననడమో తప్ప మరోరకంగా మాట్లాడడు. అదోరకంగా చూస్తాడు ప్రతివాడూ.... జానకికి భయంవేసింది. ఆలోచిస్తూవుండగా లీలగా నిద్రవచ్చింది.

సాయంత్రం ఐదింటికి మెలకువవచ్చి, లేచి వరండాలోకి వచ్చింది జానకి.

తోటంతా సృశానవాటికలా నిర్జీవంగా కనపడింది. ఈ పెడ వాళ్ళంతా షికార్లకి వెళ్ళినట్టున్నారు.... బుర్మని కారు శబ్దం వినబడింది.

టాపులేని పాత ఆస్టిన్ డొక్కులో బిక్కమొహం పెట్టుకున్న చక్రవర్తి, టెక్కు వాలకబోస్తూన్న సుందరమ్మ షయిరుకి వెళుతున్నారు. సుందరమ్మ ఎర్రటిచీర కట్టింది. దానికి జోడుగా మహా వికృతమైన నల్ల రంగు రవికను వేసుకుంది, పూలు ముడిచింది. పయిగా పెద్దపెద్ద నల్ల దాల్చిలున్న కళ్ళజోడు తగిలించుకుంది.

జానకి సానుభూతితో నవ్వింది. కారుని భయపడుతూ నడుపుతున్న చక్రవర్తిని చూసి పాపం అనుకుంది. అంతలో ఆమెదృష్టి ఎదుట మేడ మీదికి పోయింది. పైన వీర్రాజు కిటికీదగ్గర విచారంగా నుంచుని సిగరెట్లు కాలుస్తూ కారులో జంటవంక చూస్తున్నాడు.

పాపం అని మళ్ళీ అనుకుంది జానకి. చక్రవర్తి దురవస్థ తనకి పట్టలేదే అని వీర్రాజు బెంగ పెట్టుకున్నా డనిపించింది. అంతలో, క్రితం రాత్రి అప్పుతెచ్చిన డబ్బు సంగతి జానకి వచ్చి, లోపలికెళ్ళి డబ్బు తీసుకొని మేడ ఎక్కింది.

వీర్రాజు కొంచెం కంగారుపడ్డాడు ముందు—ఆ పైన ముగ్గుడయి పోయాడు.

జానకి ఇచ్చిన డబ్బుని పరాకుగా అందుకున్నాడు.

ఏవండీ వంట్లో బాగులేదా? అంది జానకి.

వంట్లో బాగానే ఉందండి....మనసే బాగులేదని అన్నాడు వీర్రాజు కిటికీవంక చూస్తూ.

అతని మనసు ఎందుకు బాగులేదో తెలుసుకోవాలని జానకికి కుతూహలం లేదు. తను యధాలాపంగా కుశలం అడిగితే అతను అలా జవాబివ్వడం జానకికి నచ్చలేదు. క్రిందకు వెళ్ళిపోబోయింది.

ఇప్పుడే ఓ పెద్ద కుట్రలోంచి బయట పడ్డానండి అన్నాడు వీర్రాజు ఆమెవంక చూడకుండానే.

జానకి వెళ్ళిపోలేదు. ఏం కుట్ర? అని అడగనూలేదు.

నాకి నాలుగిళ్ళు ఉండడం, నా అన్నవాళ్ళు దగ్గిర్లో లేకపోవడం చూసి, అడ్డమయినవాళ్ళూ నాకు పెళ్ళిచెయ్యాలని కంకణం కట్టుకున్నారండి....మధ్యాహ్నం ఒక పరిచితుడు పనుందని వాళ్ళింటికి తీసుకెళ్ళి ఓ రాక్షసి పిల్లని చూపించి నచ్చిందా అని అడిగాడండి. ఆడా మగా ఇరవైమంది నావంక శ్రద్ధగా చూస్తున్నారు. చికాకుపడి లేచి వచ్చేశానండి అన్నాడు వీర్రాజు.

జానకికి ఒక్కసారి గుండె కొట్టుకుంది. సరిగ్గా ఆవేళకే తనమీద ఇక్కడ కుట్ర జరిగిందని చెప్పబోయి, తమాయించుకుంది.

ఈ ప్రపంచంలో ఒక్కళ్ళం ఉండడం మహాకష్టమండి. ఎవరి దారిన వాళ్ళు బతకరు, ఇంకోళ్ళని బతకనివ్వరు. ఒక్కొక్కసారి భయమేస్తుంది అన్నాడు వీర్రాజు.

జానకి గుండె కొట్టుకుంది. తన భావాలని పైకి చదివేస్తున్నాడు. ఆ ముక్క చెప్పాలని అనుకుంది. క్షణంలో సగంసేపు వీర్రాజు ముఖం లోకి పరీక్షగా చూసింది. అతను హేళన చేయటంలేదు. సూటిగా తన వంక చూశాడు.

నిజమేనండీ... వస్తా అని క్రిందికి బయలుదేరింది జానకి.

జానకి అని పిలిచాడు వీర్రాజు.

కంఠస్వరం మారింది. భయపడుతూనే జానకి వెనక్కు తిరిగింది.

నా ఆత్మకథ సరదాగా చెప్పలేదండీ, నాకు మీ మీద గౌరవం, నమ్మకం, గురి ఉన్నాయి. అందుకని మిమ్మల్ని పెళ్ళిచేసుకుంటే, నేను సుఖపడతాననీ, మిమ్మల్ని సుఖపెట్టగలననీ అనుకుంటున్నాను అన్నాడు వీర్రాజు.

అంత హఠాత్తుగా ఇటువంటి సంగతి చెప్పడంతో జానకి ఎగిరి గంతెయ్యాలో, ఏడ్చి మొత్తుకోవాలో, చీతకరించుకోవాలో చటుక్కున నిర్ధారణ చేసుకోలేక పోయింది. ఒక్కక్షణం తరువాత ఆమెకి కోవం వచ్చింది. బళ్ళో హెడ్డాస్దరు, సెక్రటరీ, కొందరు టీచర్లు, ఇక్కడ సుబ్బారావు మావగారూ అందరూ తనని ఈ సంగతి ఎత్తి వేధించారు. ఇప్పుడు ఇతనూ అదే చేశాడనిపించింది.

మీరూ ఇంతేనా అని గొణుక్కుంటూ చరచర మేడ దిగిపోయింది.

వీర్రాజు కుర్చీలో కూలబడి ఏకబిగిని వదిలి సిగరెట్లు కాల్చి, బాధ పడ్డాడు.

తెలివైన దానిననీ తూచి మాట్లాడుతాననీ అనుకునే జానకి తొలి సారిగా తప్పుచేసినట్లు మథనపడింది....

చక్రవర్తి రథం తిరిగి తిరిగి తొమ్మిది గంటలకి కొంప చేరేసరికి తోటలో నిద్రపోతున్న కొద్దిమందికి మెలకువ వచ్చింది.

చక్రవర్తి ఇంట్లోంచి నవ్వులు స్ఫుటంగా వినబడ్డాయందరికీ.

సుందరమ్మ అమాయకత్వం చూసినకొద్దీ చక్రవర్తికి ఒక వంక కోపం తగ్గిపోయి, మరొకవంక ప్రేమ ఇనుమడిస్తోంది.

ఆ సాయంత్రం దుకాణానికి వెళ్ళి పెద్ద పెద్ద చీరలన్నీ బేరమాడి ఒక జేబురుమాలు రూపాయపెట్టి కొంది. ఇంకో చోట ఏవో నాలుగు సామానులుకొని కారులో పడెయ్యమంది షాపువాణ్ణి.

ఏ కారులోనండి అని అడిగాడు అతడు.

పెద్ద పెద్ద కారులమధ్య, కాంతులీనే కారుల మధ్య ఉన్న తన చిన్న పాతకారును చూసి సిగ్గువేసింది సుందరమ్మకి.

అదుగో ఆ డొక్కు కారులేదూ చిన్నది, అందులో పడెయ్యండి .. అంది. మళ్ళా ఏం తోచిందో ఆ కారు మా ద్రైవరుది లెండి. మాది రిపేరుకెళ్ళింది అనేసింది.

పక్కనే ఉన్న చక్రవర్తి బలవంతాన నవ్వు ఆపుకున్నాడు. ఇంటికి వస్తూండగా చక్రవర్తి ఎత్తిపొడిచాడు.

కారు ద్రైవరుదన్నావు, రేపొద్దున, ఈ వట్టుచీర నీ దాసీదాని దంటావు. మరి నేనో? అన్నాడు నవ్వుతూ.

అరచేతితో చక్రవర్తి నోరు మూసి 'ఛ ఏం మాటలండి!' అంది సుందరమ్మ....

కొంచెంసేపు తరువాత, చక్రవర్తి కారును కుడివేపుకు తిప్పా

అనుకున్నాడు. అలవాటు ప్రకారం దైవం అన్యథా సంకల్పించాడు. స్వతంత్ర భావాలుగల కారు, మురారేః తృతీయః పంధాః అనుకుంది. అది మలుపు అయినందువల్ల చక్రవర్తి బ్రేకువేసేలోగా ఒక చెట్టు దగ్గరకు వెళ్ళి దాన్ని కూలద్రొయ్యిపోయి గట్టిప్రయత్నం చేయకుండానే ఊరుకుంది.

పదిరూపాయలు ఖర్చుపెట్టాక, చక్రవర్తి, సుందరమ్మ, కారుని ఇంటికి తీసుకొచ్చారు.....

....అందుకని, అందమయిన ఓ సుందరమ్మా — ఈ కారు లేక పోతేనే మనం ఆనందంగా ఉండగలం. కాస్త డబ్బు కూడబెట్టుకున్నాక మంచికారు కొందాం. అందాకా దీన్నే ఉంచుకుందామంటే మన ఆర్జన అంతా దీనికే అర్పించి, కడుపులో కాళ్ళు ముడుచుకొని పడుకోవాలి. బోధపడిందా ? అన్నాడు చక్రవర్తి లాలసగా.

అప్పటికి ఏడుపు పర్యంతం అయిన సుందరమ్మ సరే అంది.

దీన్ని అయినకాడికి అమ్మేద్దాం.... బహుశా మనింటాయన వీర్రాజు కొనవచ్చును అన్నాడు చక్రవర్తి.

* * * *

పీడకలలతో మధురస్వప్నాలతో అనుమానాలతో భయాలతో గడచింది శనివారం రాత్రి.

అందంగా, ఆనందంగా, వికారంగా, విచారంగా నలుగురికీ నానారకాలుగా ఆదివారం ఆ తోటలో ఉదయించింది.

కొద్దిసేపటిలోనే, సుబ్బారావు మావగారు సరసమ్మ ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు.

నిన్న మధ్యాహ్నం పెళ్ళిచూపుల విషయం మూడో ప్రాణికి

చెప్పవద్దు. చెప్పకుండాఉంటే నిన్న మా అమ్మాయి ఎరువు ఇచ్చిన పట్టుచీర అచ్చంగా మీకే ఇస్తాను అన్నాడు.

అలాగేనని తలూపింది నరసమ్మ. ఊపిందేకాని తను బ్రహ్మాండ మైన రహస్యం కాపాడుతున్నదన్న ఆలోచనలో ఉక్కిరిబిక్కిరై పోయింది. కాలు నిలవటంలేదు.

ఇంకో అరగంటలో ఇంకో కొత్త సంగతి వింది. వీర్రాజు వూరికెళ్ళిపోతున్నాడు. ఐదారు నెలలవరకు రాడట. అద్దెడబ్బు క్రింద వాటాలో ఉన్న పెద్దమనిషిగారికి ఇవ్వవలసిందని, ఆయన తనకు బట్వాడా చేయిస్తాడనీ అందరికీ చెప్పేశాడు. వీర్రాజు జానకి ఇంటికి వెళ్ళలేదని నరసమ్మ పసిగట్టింది.

పిల్లాపిల్లా వీర్రాజు దేశాంతరం వెళ్తున్నాడు తెలుసా? అంది గబగబ వెళ్ళి. జానకి ఆశ్చర్యపడింది. అలాగా అని, మళ్ళా తలవంచు కుని పని చూసుకోసాగింది.

నరసమ్మగారికి ఉత్సాహం చల్లారిపోయింది. అమ్మడూ ఓ రూపాయి అప్పిస్తావా? అంది. జానకి జవాబివ్వకుండా లేచి రూపాయిచ్చింది. ఇలా సులువుగా రావడం నరసమ్మకి మరీ నిరుత్సాహం కలిగించింది.

సరాసరి తోటలో నాలుగై దిళ్ళకు వెళ్ళి బియ్యం అప్పడిగింది. అంతా లేదన్నారు. ఇలాంటి రాక్షసులకు నేను రహస్యం ఎందుకు చెప్పాలి అనుకుంది. ఆఖరుసారిగా సుందరమ్మ యింటికివెళ్ళి అడిగింది.

సుందరమ్మ ఏ కళనుందో ముందర బియ్యం ఇచ్చింది. వెంటనే నరసమ్మకి ఆప్తురాలై పోయింది.

ఆఖరుకి మీ పొరుగింటి పిన్నిగారికి కూడా చెప్పకేం అని మరీ మరీ హెచ్చరించి, జానకమ్మ పెళ్ళిమాపుల ముచ్చట చెప్పేసింది. పిన్ని గారు తడక అవతల చానం లేకుండా కూర్చుని వింది.

సరసమ్మ వెళ్ళిపోగానే సుందరమ్మ దగ్గిరికి వచ్చి తడకవతల నుండి తను విన్న సంగతి, తనకి చిన్నప్పటినుండి తెలిసినట్లుగా చెప్పి, జానకిమీద జాలి ఒలకబోసింది.

జానకి వీర్రాజును చేసుకుంటే బాగుండును అనేసింది చటుక్కున. అంతలోనే నాలిక్కరుచుకుంది. వీర్రాజు ఊరెళ్ళబోతున్నట్లు తెలిసిన మరుక్షణంలో అతనున్న వాటా తన కివ్వమని అడిగి, మాటతీసుకుంది. మేడ కట్టకపోయినా, కనీసం కొనకపోయినా, ఈనాటికి మేడింటిలో అద్దె కయినా దిగే అదృష్టం వట్టిందిగదా అని మురిసిపోయింది. అందులో నిన్నకాక మొన్న కారుకొన్న సుందరమ్మ కళ్ళెదుట తను మేడలోకి మారడం అంటే మజాకా కాదు. ఆవిడ మాటలకి భర్త ఎన్నడూ కాదన లేడు. సుబ్బారావు మావగారిని పేరు లేకుండా సుబ్బారావుగారి మావగారని చెప్పుకున్నట్టే, పిన్నిగారి భర్తని పిన్నిగారి భర్తే అని చెప్పు కోడం పరిపాటి.

ఇప్పుడు వీర్రాజుకి జానకికి పెళ్ళయితే మేడమీద వాటా ఖాళీ అవదు. అందుకని పిన్నిగారు తూనా బొడ్డు అనుకుని వెళ్ళిపోయింది.

సుందరమ్మకి మాత్రం పిన్నిగారి సూచన ఆలోచనలు లేపింది. జానకి వీర్రాజు పెళ్ళిచేసుకుంటే తన కారు వాళ్ళకే అమ్మెయ్యవచ్చు. అప్పుడు అది తన కళ్ళెదుట పడివుంటుంది. అడపా దడపా అడిగి తీసుకుంటూ ఉండవచ్చు అదీకాక, జానకి పెళ్ళిచూపుల ఉదంతం విన్న తరువాత, ఆవిడకి జానకిమీద ఒక విధమైన వాత్సల్యం కలిగింది....

ఆదివారం కాబట్టి ఆరోజు మధ్యాహ్నం సుందరమ్మ చక్రవర్తికి ఇష్టమైన ఫలహారం చేసింది. మీగడ తరకయినా వడకుండా బహు జాగ్రత్తగా కాఫీచేసింది. సిగరెట్లు అందించింది. అగ్గిపుల్ల వెలిగించింది.

ఏవండీ, కారుండే ఆఖరి ఆదివారం యిదే. మళ్ళా ఆదివారం నాటికి కారెలాగా అమ్మేస్తాం. అందుకని సినిమా కెళదాం అంది.

భార్య పూర్తిగా దారికి వచ్చినందుకు ఆనందిస్తున్న చక్రవర్తి సరేనన్నాడు.

తనకి రహస్యం చెప్పి, అప్పురాలై న నరసమ్మని, ఖరీదైన కోరికలు గల పొరుగింటి పిన్నిగారినీ, బ్రతిమాలి బామాలి జానకమ్మనీ వెంటబెట్టు కుని ఐదున్నరకల్లా కారులో కూర్చుంది సుందరమ్మ. వీర్రాజు వెళ్లే వేళకి అక్కడేవుండి బాధపడటంకన్నా ఇంకెక్కడికి పోయినా నయమేనని ఒప్పుకుంది జానకమ్మ.

కారు బయలుదేరుతూ ఉండగా సుబ్బారావుగారి మావగారు ఎదు రొచ్చాడు. జానకిని ఎవరేనా ఎక్కడికేనా తీసుకెళ్తున్నారంటే ఆయనకి భయం. నేడు కాకపోతే రేపైనా తన మాటకి ఒప్పించవచ్చు నని గట్టి నమ్మకం ఉంది. అందుకని జానకిని వదలడం ఇష్టంలేదు.

షికారుకా ? అన్నాడు

కాదండీ సినిమాకి అన్నాడు చక్రవర్తి—

దేనికి ?

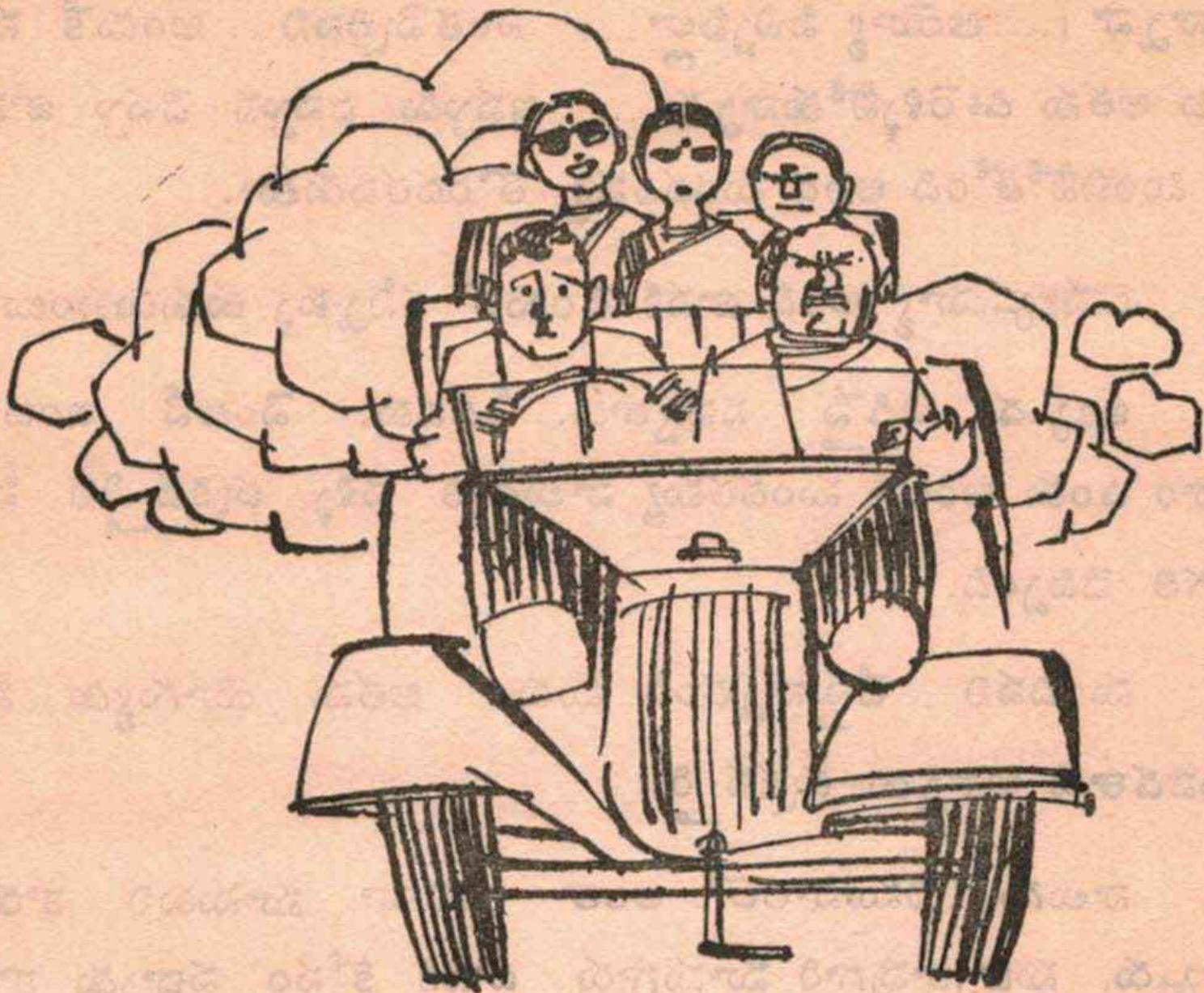
చక్రవర్తి చెప్పాడు.

నేనూ వస్తా, చూడాలను కుంటున్నా అన్నాడు సుబ్బారావు మావగారు.

తప్పనిసరిగా ఆయన్ని ఎక్కించుకున్నారు కారులో.

* * * * *

సినిమా మొదలుకావడానికి కొంచెం సేపుందనగా సుందరమ్మ జానకిని ఒక ప్రక్కకి తీసుకెళ్ళింది.

జానకమ్మా, నీ అక్కవంటిదాన్ని నేను. ఒక్క సంగతి అడుగుతాను, మర్మంలేకుండా చెప్పు. వీర్రాజుని చేసుకోవడం నీ కిష్టమేనా ? అంది.

జానకికి నోటమాటరాలేదు.

చెప్పు ఫరవాలేదు. నిన్న పెళ్ళిమాపుల ముచ్చట విన్నానులే అమ్మాయ్. ఒంటరిగా ఉన్నంత కాలం మనుషులకి తుంటరి ఊహలు వస్తూనే ఉంటాయి. నా మాటవిని, నీకు అతను నచ్చితే చేసుకో ... అంది సుందరమ్మ.

ఆయన మిమ్మల్నికూడా ? అడగమన్నారా అంది జానకి తల వంచుకొని.

ఇదివర కోసారి అడిగాడా ఏమిటి ? నువ్వేమన్నావు ?

ఒద్దన్నావా !.... అయ్యో పిచ్చిపిల్లా.... ఎంతవెర్రివని.... అందుకే నన్ను
మాట అతను ఊరెళ్ళిపోతున్నాడు.... ఇప్పుడు చప్పున చెప్పు జానకీ.
వేళ మించిపోతోంది అంది సుందరమ్మ తొందరపడుతూ.

జానకీ అంది జానకీ చెంగుతో కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ.

ఇక్కడ ఏడిస్తే నవ్వుతారు. ఏడవకు. వెంటనే ఇంటికెళ్ళి
పోదాం ఉండు అంటూ సుందరమ్మ హాలులోకి వెళ్ళి చక్రవర్తిని పిలిచి
సంగతి చెప్పింది.

మంచివని చేస్తున్నారండి మీరు. అతను యోగ్యుడు మీరు
సుఖపడతారు అన్నాడు చక్రవర్తి.

నాలుగు నిమిషాలలో అంతా సినిమా మానుకుని కారులో
ఎక్కారు. సుబ్బారావుగారి మామగారు జానకీ కోసం వచ్చాడు కాబట్టి
ఆయనకి సినిమా వట్టింపులేదు. నరసమ్మకి సుందరమ్మ మాట ప్రస్తుతం
వేదం. పిన్నిగారు ఒక్కర్తీ ఎలా ఉంటుంది— అందుకని అంతా
బయలుదేరారు.

జానకీ వీర్రాజుని వెళ్ళిచేసుకుంటోంది అనేసింది సుందరమ్మ
వట్టలేక.

ఆశ్చర్యం సంతోషం కోపం మొదలైన గరసాలతో నిండిన
మాటలు ఒక్కసారి చెలరేగాయి.

సుబ్బారావు మామగారికి ఇదేం సయించలేదు. పిన్నిగారికి నచ్చ
లేదు. మేడమీద వాటా ఖాళీకాదన్న ఆలోచనవల్ల.

ఇరుకుగా వున్న ఆ కారులో కూర్చున్న అందరి ఆలోచనలూ,
అశలూ వారి విశ్వాసాల్లో నిండి బయటకు వచ్చి కలగాపులగంగా కలిసి

పోతున్నాయి. హోరున కురుస్తున్న వానలో కారు కంగారుగా పరిగెడు తోంది రైలుకి బయలుదేరేలోగా వీర్రాజుని అందుకోవాలని.

కారు నడవడంలో అలవాటు చాకచక్యం లేని చక్రవర్తి ఒక మలుపులో బ్రేకు నొక్కి, సకాలంలో క్లచ్ వెయ్యలేకపోవడంతో ఇంజన్ ఆగింది. దరిమిలా కారు ఆగింది.

తొయ్యాలి అన్నాడు చక్రవర్తి.

ఎవరు తోసేది? నలుగు రాడవాళ్ళు. ఇద్దరు మొగాళ్ళు, బయట చూస్తే కుండపోతగా వర్షం. హోరుగాలి, జల్లు లోపలికి కొడుతోంది.

నా కసలే నీరసం. పైగా జ్వరం, కష్టపడలేను అన్నాడు కారు కదలి వీర్రాజు వుండగా ఇల్లుచేరడం ఇష్టంలేని సుబ్బారావు మావగాను.

ఎవరూ మాట్లాడలేదు. పెద్దపెద్ద కారులు, ఖరీదయిన కారులు తడిసిన తారురోడ్డుమీద హంసలా జారిపోతున్నట్టు ప్రవహిస్తున్నాయి.

కారులో ఉన్న ఆరుగురూ ఆలోచనలో పడ్డారు. అందరిలోనూ కోరికలు చెలరేగాయి.

సుబ్బారావు మావగారికి సుతరమూ ఇష్టంలేదు కారు కదలడం. వీర్రాజు వెళ్ళిపోతే జానకిని ఎలాగేనా ఒప్పించవచ్చు; జానకిని ఒప్పిస్తే రామారావు చెల్లెలు కాంతను తన కులకాంతను చేసుకుని, ఇల్లు నిలబెట్టు కోవచ్చు. ఇదంతా జరిగితీరాలి అని ఘోషించింది ఆయన హృదయం.

కారు చప్పున కదలాలని జానకి శరీరంలో ప్రత్యణువు ప్రతి రక్తబిందువు దృఢంగా ఆకాంక్షిస్తున్నాయి. వీర్రాజుని చేసుకుంటే అతని నీడలో తను నిశ్చింతగా ఉండవచ్చు అని ఆమె ఊహించింది.

ఊహలు సాగినకొద్దీ ఆకాంక్ష ప్రబలమవుతోంది. ఆశలు చెలరేగిన కొద్దీ భయం ఆవరిస్తోంది.

కారు తొందరగా వెళ్ళాలని, ఒక ఇల్లు నిలబెట్టిన అదృష్టం వట్టాలనీ సుందరమృ మనసు తొందరపడుతోంది. అప్పుడు కారు వాళ్ళకి అమ్మవచ్చు. అది తన కళ్ళ ఎదుటే ఉంటుంది. తను కొనుక్కోకపోయినా ఫరవాలేదు.

భార్యబుద్ధి మళ్ళా అడ్డదారి పట్టేలోగా కారును వదిలించుకోవాలని చక్రవర్తి మనసు మహా ఆరాటపడుతోంది.

కారు కదిలి, వీర్రాజు బయలుదేరేలోగా ఇల్లు చేరితే జానకి పెళ్ళి ఖాయం. అప్పుడు తనకి మేడమీద వాటా అద్దెకివ్వరు. వాళ్ళే ఉంటారు. తన కోరిక తీరదు. అందుకే కారు కదలకూడదు దైవమా అని పిన్నిగారు పరిపరివిధాలా దేవుణ్ణి బ్రతిమాలుతోంది.

కారులో కూర్చున్న నరసమ్మ వట్టుచీర జల్లుకి తడిసిపోతోంది. ఈ కారు కదిలి, త్వరగా ఇంటికిపోతే బావుండును భగవంతుడా అని ఆవిడ శతవిధాల పరమాత్ముడిని కోరుకుంటోంది.

ఆకాశంలో మెరుపు మెరిసింది; చక్రవర్తి మనసులో ఆలోచన మెరిసింది. బ్రేకు వదిలిపెట్టాడు గాలి హోరున వీచింది.

కోరికలతో కిటకిటలాడుతున్న మనుష్యులతో కిటకిటలాడుతున్న జనతా ఎక్స్ప్రెస్ కదిలింది.